

Молода Україна

ЖУРНАЛ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕМОКРАТИЧНОЇ МОЛОДІ

РІК ВИДАННЯ XLII

СІЧЕНЬ-ЛЮТИЙ - 1992 - JANUARY-FEBRUARY

Ч. 409

ХРИСТОС РОДИВСЯ!

ISSN 0026-9042

НАШІ ПРЕДСТАВНИЦТВА:

В Канаді:

B. Yaremchenko,
28 Frontenac Rd.
London, Ontario

Ihor J. Lysyk,
885 Beaufort Ct.
Oshawa, Ont. L1G 7J7

T. Boyko,
2582 Cornwall Dr.
Penticton, B.C. Y2A 6X3

В США:

Головний представник

Iw. Ivahnenko,
72 Feather Bed In.
Hopewell, N.J. 08525

Pawlo Prokopenko,
75 Kennedy Circle
Rochester, N.Y. 14609

W. Ponomarenko,
5802 Vandalia Ave. S.W.
Cleveland, Ohio 44144

В Англії:

A. Bondarenko,
78 Kensington Park Rd.
London W. 11, - England

В Австралії:

T. Myronenko,
P.O. Box 302
Parramatta, N.S.W.
Australia 2150

МОЛОДА УКРАЇНА

Видає Центральний Комітет
Об'єднання Демократичної
Української Молоді

Голова ЦК: **М. МОРОЗ**

Редагує Колегія:

Л. Ліщина -- редактор,
Ю. Криволап, В. Родак,
А. Лисий, О. Пошиваник,
Л. Павлюк, О. Харченко,
В. Корець.

Адміністратор Зіна Корець
Тел. (416) 763-3422

Це число підготував Леонід Ліщина.

MOLODA UKRAINA

A Ukrainian Monthly Magazine
Published by the Central Committee
of the Ukrainian Canadian Youth
Association -- ODUM

In USA -- Association of American
Youth of Ukrainian Descent.

President: M. Moroz

3253 Lakeshore Blvd. W.
Toronto, Ont. M8V 1M3

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ:

Річна передплата

У США, у Канаді і в Україні 20.00 доларів

Ціна одного примірника: 2.00 дол.

В Австралії 13.50 дол. (австрал.)

Ціна одного примірника: 1.60 дол.

В Англії і Німеччині 14.50 дол. (америк.)

Ціна одного примірника: 1.65 дол.

В усіх інших країнах Європи 13.50 дол. (америк.)

Ціна одного примірника: 1.35 дол.

В усіх країнах Південної Америки 12.00 дол. (америк.)

Ціна одного примірника: 1.00 дол. (америк.)

Зазначене число після прізвища передплатника означає останнє число журналу, за яке заплачено передплату.

За зміну адреси просимо прислати поштові значки або інтернаціональні купони (International coupon) на суму 65 канадських центів.

Редакція не приймає матеріалів без підпису автора і застерігає за собою право скорочувати статті і правити мову, рукописів не повертає.

Статті підписані прізвищем або ініціалами автора не завжди відповідають поглядам редакції.

За зміст і мову оголошень редакція не відповідає.

Листування з редакцією та адміністрацією просимо слати на адресу:

MOLODA UKRAINA

Box 40, Postal Station "M", Toronto, Ontario, Canada, M6S 4T2

В ЦЬОМУ ЧИСЛІ ЧИТАЙТЕ: Поезії -- Г. Черинь, О. Веретенченко. Проза -- О. Коновал -- Видаймо музичні твори Г. Китастого. Л. Ліщина -- В Україні після 47-ми років. С. Козак -- Українські військові відзнаки. О. Лунь -- Америка очима учня. Ол. Коновал -- В. Бендер помер в Англії. В. Бендер -- Вірю! Т. Хохітва -- Милосердя. А. Лисий -- Продовження праці; Поговорім відверто. О. Змага -- Хоролець -- Храмове свято в Міннеаполісі. Родинна хроніка. Листи до редакції.

НА ОБКЛАДИНЦІ: "Богоматір", Михайло Врубель, 1884 р. Кирилівська церква, Київ. Композиція Олесь Тимощенка.

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ ТА НОВИМ РОКОМ

сердечно вітаємо

Український народ в Україні та всіх українців у цілому світі, Президента, архиєреїв українських Церков, провід і членство Руху, Президію і Секретаріят СКВУ, братні організації, всіх членів ОДУМ-у, Товариства Одумівських Приятелів, дописувачів, читачів і передплатників журналу "Молода Україна", симпатиків і прихильників ОДУМ-у та бажаємо всім радості, здоров'я і всього найкращого в житті й праці!

Головні Ради Старших Виховників ОДУМ-у та Головні Управи ТОП-у в США, Канаді та Німеччині, Центральний Комітет ОДУМ-у, Дирекції корпорацій осель "Україна" і "Київ", Редакція і Адміністрація журналу "Молода Україна".

Ганна ЧЕРІНЬ

НОВЕ РІЗДВО

Знов Різдво Пречисте!
В зорянім намисті
Сяє наше місто
Щедро так...

А для нас обнова
В цім Різдві чудова.
Місяця підкова --
Щастя знак.

Так було щороку,
Як в цю Ніч Високу,
Та з нового кроку
Наш похід.

Хай горять лампадки!
В нас нові колядки,
Бо нові порядки
Й родовід.

Перше, незвичайне,
Перше сонцесяйне,
Перше життєдайне
Торжество!

Перше Самостійне,
Перше Незалежне,
Перше нам належне
Різдво!

Олекса ВЕРЕТЕНЧЕНКО

РІЗДВЯНА УКРАЇНА

Шлях-дорогу в майбутні віки
Просвітили церкви-маяки,
Під зорінням небесного світла
Україна піснями розквітла.

Проросло життєдайне зерно,
Що посіяли предки давно,
І гримлять на всесвітній трибуні
Голоси української юні.

Україна -- безвічна краса, --
Як не вірити у чудеса?
Чи ж можливі чудесні творіння
Без Господнього Провидіння?!

Як не вірити, земле свята,
У народження Бога-Христа?
Хай живе українська держава, --
Слава їй і народові слава!

Олексій КОНОВАЛ

ВИДАЙМО МУЗИЧНІ ТВОРИ ГР. КИТАСТОГО

Під час збирання фондів на побудову пам'ятника на могилі Григорія Китастого відомого, бандуриста, композитора й керівника Капелі бандуристів ім. Т. Шевченка багато осіб радили не вкладати великих грошей лише в пам'ятник, а видати також його музичні твори. Ті поради взято до уваги й поставлено дешевший, але гідний пам'ятник лише з каменя (плянувалося з каменя і бронзи). Пам'ятник посвячено в Баунд Бруці 6 жовтня 1991 року. Гроші на пам'ятник збирали спершу Капеля Бандуристів ім. Т. Шевченка, пізніше прилучилися інші: Ірина Завадівська, Петро Гончаренко, Олексій Шевченко, Валентина Родак й останній рік Олексій Коновал. Разом зібрано в США, Канаді, Німеччині, Англії та Австралії 22,315.22 долари. Списки жертводавців та заклики жертвувати друкувалися в "Інформативному листку" Т-ва Приятелів Капелі Бандуристів, "Українських вістях", "Свободі", "Народній волі", "Нових днях", "Молодій Україні" та інших виданнях, як рівнож подавалось у всіх сімох українських радіопередачах Чикаго та радіопередачах ОДУМ-у Торонто.

Побудова пам'ятника, дозвіл на поставлення та цементова плита коштували 8,110.00 доларів, скульпторові дано 750 дол., за 1,367.76 дол. придбано 260 примірників "Збірника на пошану Григорія Китастого", який містить автобіографію, розвідки, статті, рецензії, спогади, присвяти та вибрані твори Григорія Китастого й вислано їх в Україну для познайомлення з Григорієм Китастим та його творчістю Україну. На утримання могили, посадження квітів та адміністраційні потреби (поштові значки) витрачено 599.78 доларів. В касі "Самопоміч" в Чикаго на конті Kytasty Memorial Fund лишилося 11,487.68 долари. У вище подану суму входить надіслана після поставлення пам'ятника, пожертва в сумі одної тисячі доларів від дружини Китастого Галини.

Громадський Комітет щиро дякує всім жертводавцям, редакторам газет та журналів, керівникам радіопередач, збірщикам, Оксані Лобачевській -- працівникові Hollander-Cypress Corp., яка поставила пам'ятник, за її поради, опіку над могилою та всі турботи. Неменша подяка мистцеві скульпторові Іванові Яціву, який зробив кілька проектів пам'ятника та був змушений багато разів міняти чи доповняти прийнятий проект.

Члени Комітету були вже зробили деякі заходи, щоб негайно після поставлення пам'ятника приступити до збирання, впорядкування та видання творів Гр. Китастого. Родина та рідня Гр. Китастого, а це дружина Галина та сини Віктор та Андрій та племінник Петро Китастий висловили бажання самі зайнятися справою підготовки творів до друку. Вони домовилися з Тарасом Павловським, який має почати на початку 1992 року підготовляти до друку перший музичний зошит з патріотичними піснями та маршами Гр. Китастого, які тепер би були на часі в Україні.

Григорій Китастий написав музику до слів багатьох авторів, які живуть в діаспорі, й напевно вони, чи їх родини, мають ті композиції. Тому прохається надіслати нам копію таких нот, щоб вони були введені до пізніших музичних зошитів творчості Китастого. Щоб видати всю музичну спадщину Гр. Китастого не вистачить тих грошей, що залишилися з зібраних на пам'ятник. Ті, що не мали змоги дати пожертву на пам'ятник можуть тепер дати на видання його творів. Пожертви, ноти, поради та побажання як видати музичний дорібок Гр. Китастого скоро, добре і в межах наших спроможностей спрямовуйте на адресу:

Kytasty Memorial Fund
811 S. Roosevelt Ave.
Arlington Heights, Il. 60005

ЛАВРЕАТИ ПРЕМІЇ
ІМЕНІ В. ВИННИЧЕНКА

Київ. (Укрінформ -- Євген Парійський). Лавреатами премії імени Володимира Винниченка 1992 року президії Українського фонду культури назвала подружжя Валентину та Петра Родаків з Канади. Цю відзнаку їм присуджено за великий внесок у пропаганду українського мистецтва та благодійницько-освітницьку діяльність.

Голова правління УФК Борис Олійник відзначив, що самовіддані талановиті педагоги вже чверть віку беруть участь у духовному становленні молодих канадських українців, стоять біля керма Об'єднання Української Демократичної Молоді (ОДУМ). Зокрема Валентина Родак -- художній керівник ансамблю бандуристів імени Гната Хоткевича та ансамблю бандуристів імени Остапа Вересая, які з успіхом несли українську пісню, чарівну народну мелодію під час гастролів у Канаді й США.

Лавреатом премії став також відомий прозаїк із Закарпаття Іван Чендей за книгу "Калина під снігом".

* * *

Одумівці Канади і США вітають Валентину і Петра Родаків з отриманням престижевої премії. □

Mila and our children join me in extending our warmest wishes for a joyful and festive holiday season. As we celebrate with family and friends, we can take this opportunity to reflect on the blessings we share as Canadians, and to rejoice in the good will and promise this festive season holds.

At this special time of year, it is my hope that Canadians will have an opportunity to reflect on all that we have accomplished together, and all that remains to be done to build a stronger and more prosperous country.

To each of you, our very best wishes for a joyous holiday season and good fortune in the coming year.

BRIAN MULRONEY

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ І З НОВИМ РОКОМ 1992

Секретаріят Світового Конгресу Вільних Українців складає щиросердечний привіт українському народові в Україні та новообраному президентові вельмидостойному ЛЕОНІДОВІ КРАВЧУКОВІ з його родиною, Народному Рухові на чолі з достойним Іваном Драчем і Михайлом Горинем, і побажаннями найкращих успіхів у відбудові української держави в 1992 році. Президія Секретаріату СКВУ вітає всіх українців у діаспорі по цілому світі, як ієрархію, духовенство і пасторат українських церков, проводи українських організацій у діаспорі та політичних партій в Україні і їхнє членство традиційним привітом ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ!

За Президію Секретаріату СКВУ

Ю. Шимко
Президент

Д-р В. Верига
Ген. секретар

Л. ЛІЩИНА

В УКРАЇНІ ПІСЛЯ 47-ми РОКІВ

21 листопада, 1991 р. Я в літаку. Політ -- Торонто-Київ. Рояться думки. Мелькають головні етапи життя: дитинство на Донеччині; війна і евакуація; табори в Німеччині; перші роки в Канаді; 35 літ професійної і громадської праці; відхід на пенсію.

Пригадую безжурне раннє дитинство: ходжу босоніж по теплих, польових дорогах; сплю на соломі під зоряним донецьким небом.

Але як минуло в 1939 році 9 років, я часто переживав. Боявся, що арештують тата. Мій тато, Андрій, розказав мені: що три його брати -- Касян, Іван, Павло (14 років) та сестра Марія (12 років) з батьком і матір'ю були вислані в 1929 році до Вологди; що господарство забрали в колгосп; що дві сестри -- Софія (26 років) і Марфа (24 років), які не були вислані, бо жили окремо від батьків, бояться за своє майбутнє; що брата Василя (теж не був висланий) переслідували, і що він 15 березня 1934 року, маючи 29 років, згинув у загадкових обставинах, попав під потяг на яким працював машиністом; що брата Феодосія, 21 лютого 1921 року, розстріляли більшовики, на 22 році життя. Розстріляли в рідній Ганнівці, 40 км на північ від Кривого Рога. Він як телеграфіст-залізничник був мобілізований і служив у Петлюри.

Ціль розкуркулення була зломити хребет працюючого і чесного українського селянина. Зробити з нього послушного раба. Накази про конфіскацію майна і висилку йшли з Москви. Виконавцями часто були місцеві яничари. Якщо таких не знаходилося, Москва слала своїх.

Розкуркулення диктатору не було досить. У 1932-1933 роках він забрав у селян зерно, заклав кордони і виморив голодом 8 мільйонів людей. Замість мітичної загірної комуні він збудував варварську, тоталітарну державу.

Тато теж розказав що у 1929 році, маючи 19 років і будучи вчителем, він втік у село Чорбівку на Полтавщині, 45 км на південний схід від Полтави. Там рік вчителював. Познайомився з молодістю, місцевою вчителькою Вірою, одружився. Та не почувався безпечно. У 1930 році, зі мною на руках виїхали в Донбас. Тут вчителювали в малих селах Гришинського і Добропільського районів. Розказав це тато мені щоб я знав про його родинну трагедію, якщо б його забрали.

Війна 1941 року принесла горе, страх і переживання: боялись що тата більшовики візьмуть до війська, хоч він і мав звільнення через хворобу спричинену нервовими перенапруженнями; фашисти забирали молодь на роботу в Німеччину; багатьох безвинно розстрілювали і нищили голодом в концтаборах хоч обіцяли що визволять від комуністичної тиранії; більшовики і їх партизани мстилися на тих хто не тікав від німців; село кілька разів переходило від червоних до фашистів; постійно гуркотіли гармати.

У 1943 році німці відступають. Ми теж їдемо на захід бо комуністи розстріляли б тата, або послали в ГУЛАГ. Бо він під час німецької окупації деякий час працював головою районової управи. Наглядав за школами і лікарнями. (Сільським господарством і поліцією керував фа-

шист.) Цю позицію німці накинули татові. Відмовитись було небезпечно. Тато теж хотів боронити селян перед фашистським свавіллям. Особливо після того як нацисти повісили 14-літнього хлопця, за те, що він нібито перерізав військовий кабель зв'язку. Більшовики, ще під час німецької окупації прислали агента, щоб вбив тата. Агент-місцевий чоловік -- приходив, але не вбив. Мабуть совість не дозволила, бо тато вчив його пасерба. Про це тато довідався пізніше.

Шостого вересня 1943 року залишаємо Добропілля. Їдемо через Дніпропетровськ, Первомайськ, Кам'янець-Подільськ, Івано-Франківськ, Новий Самбір, Турку у Словаччину. До міста Кошиці. Разом коло 1500 кілометрів. Їдемо не поспішаючи, бо свідомі того, що в Німеччині чекає рабська праця. Їдемо з надією що нацистів переможуть і що ми попадемо до американців.

Серпень 1944 року. У Кошицях німці забирають коні і вози, грузять нас в товарні вагони і везуть у Німеччину. У вересні ми у містечку Генгерсберг у Баварії, 90 км на північний схід від Мюнхену. Консервуємо на фабриці овочі і фрукти. Працюємо по 10 годин денно. По шість, іноді сім, днів на тиждень. Я возжу тачкою кольрабі.

Травень 1945 року. Кінець війни. Приходять американці. Більшість з тих кого німці взяли на роботу повертається назад. Але багато з них, як рівнож і ті, хто самі тікали від комуністів, хочуть залишитися. Їх американці ловлять і, згідно Ялтинської угоди, репатріюють силоміць. Щоб уникнути репатріації багато людей із східної України кажуть що вони з Галичини, яка до 1939 року не була частиною ССРСР. Тата зловили теж і привезли до табору звідки мали вислати "на родину". З табору йому пощастило втекти.

Згодом, після багатьох самогубств і інших родинних трагедій, після втручання Червоного Хреста і головнокомандуючого альянтськими військами генерала Айзенгауера, примусову репатріацію було припинено.

Листопад 1945 року. Ми в таборі для переміщених осіб біля Мюнхену. Після 4-ри річної перерви я знову вчуся, в таборовій українській гімназії.

Червень 1948 року. Пливемо на кораблі "Морський сокіл" в Канаду працювати на цукрових буряках.

У червні 1951 року в Альберті кінчаю середню школу, а 1955 року, на 25-ім році життя, кінчаю інженерний факультет Торонтського університету. Любов до читання, прищеплена в дитинстві, допомогла мені закінчити вищу освіту, та ще й на англійській мові, незважаючи на перебої у навчанні.

Наступні 35 років -- це праця в енергетичній фірмі, одруження, виховання трьох дітей. Всі мають вищу освіту: Віктор -- адвокат, любитель музики, співав з ансамблем "Соловей" на фестивалі "Червона Рута" в Чернівцях; Тарас -- учитель математики в середній школі, влітку влаштовує виховно-відпочинкові табори для українських дітей; Світлана -- політекономіст, працює асистентом для федерального депутата, грає і

Під час походу на Байкове кладовище до пам'ятника М. Грушевському.

Київ, 24 листопада 1991 р.

Фото Л. Ліщина.

навчала грати дітей на бандурі. Всі троє говорять і пишуть по-українському.

Я займаюсь громадською працею. Останні 15 років -- редактор журналу-місячника "Молода Україна" і 20 років -- один з ведучих радіопередачею теж "Молода Україна" в Торонто. Моя дружина Раїса (Шапка) -- дочка переслідуваних. Родилась в Дніпродзержинську, активна в громадському житті.

Після закінчення контракту на буряках, тато працював до пенсії (65 років) на будові, а мама деякий час працювала на шоколадній фабриці, а тоді була вдома. Обоє також навчали в українській суботній школі, мама 24, а тато 22 роки.

22 листопада. Вранці у Франкфурті, а вечером у Києві. Зупиняюсь у готелі "Україна". Гостюю в Олександра, двоюрідного брата дружини. Він і родина голосуватимуть за незалежну Україну і за Кравчука на президента.

23 листопада. Оглядаю Київ. Ходжу по Бульварі Шевченка, по Хрещатику, по Площі Незалежності. Заходжу в крамниці, зокрема книжні, купую в кіосках газети. Мова людей на 90% російська. Афіші з українською символікою закликають голосувати за незалежну Україну, тут і там висять афіші кандидатів на президента. На мої запити люди відповідають ввічливо. Половина відповідає українською мовою.

Вечером 6 годин дивився на українське телебачення. Не міг видірватись, була чудова програма.

Неділя, 24 листопада. Був на Службі Божій в соборі св. Софії у 125-ту річницю з дня народження академіка Михайла Грушевського, першого президента України. Собор був переповнений. Тисячі людей слухали трансляцію на майдані біля собору. Після служби дві години йшли походом по Володимирській, Короленківській вулицях до Байкового кладовища. Несли корогви, прапори, співали. Я йшов з Леонідом і Анатолієм. З ними познайомився біля собору. Похід зупинявся біля колишнього будинку Центральної Ради та інших будинків, де колись працював і творив М. Грушевський.

На кладовищі, після панахиди біля пам'ятника Грушевському, промовляли єпископ Володимир, Борис Тимошенко та інші. Був біля пам'ятника Лесі Українки, Миколи Лисенка.

З кладовища поверталися вчотирьох. До нас долучився Петро. Це подивугідний чоловік. Родом з Вінниччини. Живе в Києві, але помешкання не має. Спить де прийдеться, часом в електричках, бо має вільний проїзд. Він є на багатьох демонстраціях у Києві із власним синьо-жовтим прапором.

25 листопада. Був в українським державним історичним музеї "Україна". Оглянув Андріївську церкву і Золоті Ворота. Був на Бессарабському базарі.

Відвідав Радіо Київ. Говорив з головним редактором радіомовлення на зарубіжні країни Валерієм Коліньком. Його прогноз щодо референдуму -- оптимістичний. Поінформував про чутність ра-

діопередач в Торонті. Висловив побажання і поради торонтських слухачів. Лишив дві касетки групи "Соловей" з Торонга.

Бачив пам'ятник Т. Шевченкові у парку Шевченка; згадав родинні поїздки на відкриття таких пам'ятників у Вінніпезі 1961 року і у Вашингтоні 1964 року.

Дивився на фільм "Жнива розпачу", хоч вже бачив його в Канаді, де фільм був зроблений. Пригадалися численні жалібні маніфестації в Торонті присвячені голоду в Україні в 1932-1933 роках. Моя мама свідчила про голод в Чорбівці і навколишніх селах для Сенатської Комісії США. Комісію очолював Джеймс Мейс.

26 листопада. Продовжую прогулянки по Києву. Вже почуваюся як київлянин. Вечером їду потягом в Донецьк. Станція забита людьми.

27 листопада. Перед обідом -- на вокзалі у Донецьку. Зустрічає двоюрідний брат Леонід з дружиною Раїсою. Леонід -- мій тезко, Раїса -- тезко моєї дружини. Обох бачу вперше. Леоніду 49 років. Родився в ГУЛагу. Думає що Донецьк проголосує за незалежність і за Кравчука. Він голосуватиме за Лук'яненка.

Вдома нас чекав дядько Іван; йому 79 років; має діабет; хворий на серце; недобачає через катаракти; має приморожені ноги і боїться що прикинеться гангрена. Вже рік не виходить з хати. З 1929 до 1947 року, себто 18 літ, мучився в ГУЛагу.

Лише три місяці тому, під тиском невістки, дав татові свою адресу. Перед тим, переписувався через інших людей. Боявся, що КГБ знову пошле в ГУЛаг, як дізнається що має брата за кордоном.

Дядько Іван розказав що у листопаді 1929 року в Ганнівці прийшли до хати два місцевих комнезамівці і двоє чужих. Вони сказали що є рішення (без суда і слідства) Криворізького окружкому Митрофана Ліщину з родиною вислати. На другий чи третій день, під голосіння і плачі, всіх з хати було видворено, а хату закрито. Нічого не дозволили з хати взяти. Навіть скинули з батька суконний піджак, а з дядька Івана кожушок. Десять днів жили по людях. Тоді вранці посадили на брички і повезли на станцію Зелену, дець 35 км від Ганнівки. Як їхали через село люди децю дали. Той щось з одержі, а той хлібину. На станції вже був набитий ешелон, № 113.

Через тиждень ешелон прибув на станцію Грязовець, 45 км на південь від Вологди. Тут батько, мати, Павло і Марія зимували. Касяна і Івана повезли рубати ліс в тайзі і будувати бараки для таких як і самі.

Весною 1930 року звезли всіх близько м. Вожега, 150 км на північ від Вологди. Там вигрузили у лісі під відкритим небом. Люди поставили курені. Вкривали їх корою із ялини. До зими жили в куренях і будували бараки. Побудували 13 штук. Пізньої осені переселилися в них. У кожному бараці було дець по 150 людей. Посередині -- глиняна плита. Спали на двохповерхових нарах. Так жили пару років. Тоді добудували бараків і трошки розселились.

Це відділення ГУЛагу звали Єнальським спецпосьолком. В нім було дець 2000 осіб. Таких посьолків було багато. Дядько Іван одружився із дівчиною з Чековського

спецпосьолка, 15 км від Єнальського. Щоб уникнути бунтів спецпосьолки не робили більшими. Старі й малі тут жили постійно. Працевдатних -- відправляли на роботу, часом на рік і довше, за 600 і більше кілометрів. Першим комендантом посьолка був лейтенант Олександр Іванович Тітов. Ходив в уніформі, з наганом. Був всевладним і жорстоким.

28 листопада. Прокинувся о 6-ій годині ранку. По радіо саме грали "Ще не вмерла Україна".

Після сніданку, дядько продовжував розповідь. Життя в посьолку було жахливе. Їсти не було чого. Люди йшли в найближчі "деревні" і мінjali те що мали на картоплю. В кого нічого не було просили Христа-ради. Вартові завертали назад. Люди тікали з ГУЛагу. Декому щастило. Інших ловили і тоді помилювання не було.

Раз почався бунт. Посьолок окружили. Виставили кулемети і почали "успакивать". Душ 15 забрали. Ніколи більше про них не чули.

У 1930 році із ГУЛагу втік Касян. А 1931 року втік Павло, він 600 км їхав на "собачім ящику" під пасажирським вагоном. Касян жив у Краматорську. Його знайшли і вислали в Хабаровський край. Звідти теж вдалось вирватись. У 1943 році евакуювався з дружиною, разом з нами. Живуть в Чикаго.

Павла теж зловили і заслали на Соловки. Згодом послали копати Біломорсько-Балтійський канал. Під час війни забрали в армію; у березні 1943 року був тяжко ранений; нагородили орденом Олександра Невського; помер інвалідом у 1985 році у Кривому Розі на 70-тім році життя.

Дядько Іван теж тікав з ГУЛагу. Його ввіймали й посадили в тюрму. Сиділи вчотирьох. Прорізали ґрати, щоб знову втекти. Вартові довідалися про це при перевірці. Били. Ломоносов пробив наганом дядькові череп. Тепер у нього зверху голови заглибина.

Марію, Василеві вдалось у 1930 році вирвати з ГУЛагу. Але життя її було знівечене. Вона хворіла. Померла біля Кривого Рога з туберкульозу у 1943 році маючи 26 років.

Софія після війни відбула 10 років каральних таборів на Кіровоградщині, бо син служив у німецькій армії. Його фашисти взяли в армію примусово і послали в Югославію. Там був вбитий партизанами Тіта. Померла у 1980 році на 79-ім році життя.

Марфа вчителювала в Краматорську. Після окупації повернулась до Ганнівки. Пізніше жила біля Веселих Тернів.

Дядько Іван теж сказав що його мама Ганна пішла з Єнальського посьолка весною 1933 року. Пішла у відчай, бо батько категорично відмовився йти з нею, хоч обом грозила смерть з голоду. Прозьби мами і дядька щоб і батько йшов не допомогли. Після трьох місяців, з примороженими ногами, добралась в Донбас. П'ять років жила з нами. Кілька років через страх перед КГБ, ми людям не говорили що то наша мама і бабуся. Померла в Донецьку 19 квітня 1956 року, проживши 79 років.

Після обіду їздив до редакції обласної газети "Сільська Донеччина": виходить 5 раз на тиждень, тираж 10,485. Говорив з головним редактором Петром Новиковим. Він гадає що вислід референдуму буде позитивним. Теж зазначив що якби був папір -- тираж газети був би значно більшим.

29 листопада. *Востаннє дядько Іван бачив свого батька на станції Воззєга десь у травні 1933 року. Тоді дядько відправляли на роботу за Архангельськ, яких 600 кілометрів від Єнальського спецпосьолка. Просив КГБ щоби його залишили з батьком, але КГБ відмовило. Дозволили попрощатися. Батько був пухлий з голоду і сліпий. Через тиждень його відвезли в дім інвалідів у Кубино-Озерський район, Волгоградської області. Там, 15 березня 1934 року на 58 році життя, він помер. Хоронив його земляк Пимон Свиридонович Бобров з Кадамська, близько Каховки. За це адміністрація йому дала 10 карбованців.*

У травні 1941 року, дядька Івана везли на будову Волго-Балтійського каналу. Пароплав зупинявся біля дому інвалідів. Вартовий пустив дядька і Пимон Бобров показав могилу батька.

У 1947 році дядька звільнили з ГУЛагу. Кагебіст Соснін дав паспорт і військовий квиток. Ці документи були чисті. Себто, в них не було згадки що дядько був репресований. Дядько мусів підписати що не скаже де був, і що не буде нарікати на советську владу.

Мій двоюрідний брат Леонід -- діабетик. Вважає що хворобу спричинили стреси. Одні -- бо родився в ГУЛагу. Скрізь подавав що ніхто у родині не був репресований, документи були чисті, але він знав що це неправда. У 1958 році виявилось що мав родичів за кордоном, але через страх перед КГБ він продовжував твердити що не має. Також, під час праці і п'ятирічних перекваліфікацій інженерної професії виникало багато конфліктних ситуацій і несправедливостей. Часом мусів підписувати, що отримує 500 рублів, а давали тільки 50. Щоб зменшити тиск почав працювати токарем.

Відвідав редакцію російськомовної газети "Вечірній Донецьк": виходить 5 раз на тиждень, тираж 264,331. Говорив з редактором Петром Шапошниковим і ще з двома журналістами. Один з них знав поета Василя Стуса. Журналіст Володимир Пак взяв у мене інтерв'ю. Було друковане в цій газеті за 5 грудня.

30 листопада. *Іду автобусом з Донецька до Полтави, через Червоноармійськ, Добропілля, Лозову, Сахновщину, Краснодар, Карлівку. Вражає рівнина. Половина піль зорана. На другій половині зеленіє озима пшениця чи жито. На зупинках купую газети: "Слобідський край", "Время", закликають голосувати за незалежність. Купую пиріжки. Бачив дві старі хати вкриті соломкою, здається порожні.*

1 грудня. *Гостюю в маминої сестри, тітки Олени, у селищі Білики, 40 км на південний захід від Полтави. Це 5 км від села Чорбівка де я родився. Моя тітка стежить по телебаченні за дебатами в парламенті у Києві. Ходив з нею до школи де вона голосувала. На моє питання як голосуватимуть у Біликах тітка відповіла: "Усі чисто проголосують за незалежну Україну. Більшість також голосуватиме за Кравчука, але я віддам свій голос за Черновола."*

Пізніше виявилось що 95% полтавчан голосували за незалежність і 75% за Кравчука.

Тітка Олена розказувала про свій рід: батько Михайло помер у Чорбівці 1934 року, а мама Христина -- 1953 року; тут же помер і брат Микола. Сестра Марія жила

коло Луцька, померла 1988 року; Таїса живе в м. Золотоноша коло Черкас; Антоніна в с. Локачі біля Луцька; Галина в Херсоні.

2 грудня. *Вечером знову в Полтаві. У полтавському відділі Товариства культурних зв'язків з українцями за кордоном "Україна", Світлана Лозовська дала публікацію "100 років Полтавському Краєзнавчому Музею". В ній включений каталог виставки "Полтавчани в еміграції, їх внесок у розвиток української і світової культури". С. Лозовська запрошує полтавців у діаспорі присилати до музею матеріали про свою творчу діяльність, досягнення чи активність (книги, фотознімки та інші речі. Дивись "Звернення до полтавців", ст. 8).*

3 грудня. *Іду автобусом з Полтави до Києва, через Решетилівку, Хорол, Лубни, Пирятин, Яготин, Бориспіль. Краєвиди дуже подібні до тих між Донецьком і Полтавою. У газетах, що купую: "Зоря Полтавщини", "Молода громада", "Лубенищина", висловлюється радість, що Україна сказала "Так!" незалежності.*

4 грудня. *Відвідав Київенерго. Розмовляв з інженерами, оглянув диспетчерський пункт.*

Вечером говорив у ресторані з колишнім вояком у Афганістані. Там міна відірвала йому обидві ноги.

5 грудня. *Відвідав поета Миколу Вінграновського. Він слухав записану на плівці розповідь дядька Івана: як жили в куренях в ГУЛагу; як тікав Павло на "собачім ящику". Робив записки...*

Був у канцелярії РУХ-у. Заходив до Бібліотеки Української Діаспори. Там відвідувачі, в більшості студенти, читали журнали, книжки видані українцями за кордоном. Галина Гвоздецька просила щоб надсилали книги та періодичні видання з україніки. Дивись "Звернення до українських громадян", ст. 8).

6 грудня. *Відвідав редакцію "Сільські вісті": виходить 5 раз на тиждень, тираж 2,420,000. Говорив заступнику головного редактора, Юрію Моторному, що в київських кіосках немає таких газет, як "Сільські вісті", "Демократична Україна", "Молодь України", "Літературна Україна", але є російські газети "Ізвестія", "Труд", "Правда". Він пояснив що українські газети не мають досить паперу. І що ситуація погіршується. "Сільські вісті" виходять із зменшеною кількістю сторінок, нерегулярно і лише для передплатників. Російська преса має паперу вдосталь.*

Говорив з Юрієм Прокопенком, головним редактором гумористичного журналу "Перець": виходить двічі на місяць, тираж 1,092,150.

Журнали "Молода Україна", що я лишав у редакціях і установах з цікавістю переглядали. Питали чи журнал дефіцитний, де друкуємо.

Вечером був у готелі "Київ" на святкуванні з нагоди референдуму, що влаштував Народний Рух України для всіх послів, міністрів та урядових людей. Були присутні: І. Плющ, І. Драч, В. Чорновіл, М. Горинь, Л. Скорик, Д. Павличко, Ю. Щербак, Л. Танюк, В. Яворівський і другі. Мене запросив

сюди заступник голови РУХ-у Олександр Лавринович.

7 грудня. Знову розмовляв з інженерами з Київенерго.

Гостював у Віталія, двоюрідного брата дружини, і його родини. Вони голосували на Чорновола.

8 грудня. Думки на лєтовищі перед відлітом з Києва до Торонта. Назагал, спілкування з людьми в Україні було вільне і невимушене. Здавалось що лише років п'ять як виїхав звідси. Більшість людей дивляться в майбутнє оптимістично, незважаючи на брак одежі і деяких харчів. Кажуть що бачили гірше, переживемо і це. Вірять що дітям буде краще. Вельми вдячні українській діаспорі за допомогу, матеріяльну і грошеву. Вдячні за все те що діаспора зробила для України на протязі довгих років. Висловлювали пошану і признання канадським українцям за жертвенність, за кропітку працю, за невгасиму любов до батьківщини. □

ШАНОВНІ УКРАЇНЦІ -- СИНИ І ДОЧКИ ЗЕМЛІ ПОЛТАВСЬКОЇ!

До Вас звертається колектив Полтавського краєзнавчого музею.

У вересні 1991 року ми відзначатимемо ювілей -- 100-річчя з дня заснування музею. Наш заклад один із найстарших на Україні, його фонди нараховують 195 тисяч експонатів.

Будинок музею -- перлина української архітектури, збудований за проектом видатного українського архітектора В.Г. Кричевського. Експозиція розташована в 35 залах, висвітлює тисячолітню історію краю.

Маємо намір розповісти про славних земляків, їх творчий внесок у розвиток української і світової культури.

Покладаємо надію, що Ви відгукнетесь і надішлете матеріали про свою творчу діяльність (книги, фотознімки та інші речі).

З вдячністю приймемо все це в нашу музейну скарбницю.

З повагою, колектив музею.

Наша адреса:

Ukraine 314020
м. Полтава - 20
Полтавський краєзнавчий музей
Кошова Віра Михайлівна
телефон 7-42-56

* * *

Це звернення дала мені в Полтаві Світлана Лозовська в грудні 1991 р. Вона запрошувала, щоб полтавці у діаспорі далі надсилали до музею матеріали про свої досягнення і активність.

Л. Ліщина

БІБЛІОТЕКА УКРАЇНСЬКОЇ ДІАСПОРИ У КИЄВІ

**ЗВЕРНЕННЯ
ДО УКРАЇНСЬКИХ ГРОМАД, ФУНДАЦІЙ ТА ПРИВАТНИХ ОСІБ**

УКРАЇНА НИНІ ПОЗБУВАЄТЬСЯ КОЛОНІАЛЬНИХ ПУТ, ПРАГНЕ РОЗБУДУВАТИ СВІТЛИЦІ ДУХОВНОСТІ, ПОВЕРТАЄ ЗНЕВІРЕНИМ ПРЕДКІВСЬКУ ВІРУ. ВИ МОЖЕТЕ ПРИЛУЧИТИСЯ ДО ЦЬОГО, ПРИМНОЖИТИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ ТА ДУХОВНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ВІДРОДЖУВАНОЇ БАТЬКІВЩИНИ, НАДІСЛАВШИ КНИГИ З УКРАЇНСЬКОЇ ТЕМАТИКИ, ЩО ВИДАВАЛИСЯ ЗА КОРДОНОМ. РЕДАКЦІЇ ЖУРНАЛУ "ПАМ'ЯТКИ УКРАЇНИ" ТА ГАЗЕТИ "СТАРОЖИТНОСТІ" ПОСТАВИЛИ ЗА МЕТУ СТВОРИТИ БІБЛІОТЕКУ, ЯКОЇ ДОСІ НЕ ІСНУВАЛО В УКРАЇНІ. ВОНА ПРИСЛУЖИТЬСЯ МОЛОДИМ НАУКОВЦЯМ, ЩО ПОЗБУВАЮТЬСЯ ІДЕОЛОГІЧНИХ СТЕРЕОТИПІВ, ШКОЛЯРАМ І ЮНАЦТВУ, ЯКІ ХОЧУТЬ САМОТУЖКИ, ЗА ПЕРШОДЖЕРЕЛАМИ ДОШУКАТИСЯ ІСТИНИ, ВСІМ, ХТО ШАНУЄ УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО. НИНІ ГОТУЄТЬСЯ ДО ДРУКУ ПЕРШИЙ КАТАЛОГ КНИГОЗБІРНІ, ДЕ БУДЕ ЗВДЯЧНІСТЮ ПОВІДОМЛЕНО ІМ'Я КОЖНОГО ДАРУВАЛЬНИКА. СПОДІВАЄМОСЯ ПЕРЕВИДАВАТИ ЦЕЙ КАТАЛОГ ЩОРОКУ. ПРАГНЕМО ТАКОЖ, ЩОБ СТВОРЮВАНА БІБЛІОТЕКА ДІАСПОРИ БУЛА ОБЛАДНАНА СУЧАСНИМИ ТЕХНІЧНИМИ ЗАСОБАМИ. ПРОСИМО НАДСИЛАТИ КНИГИ ТА ПЕРІОДИЧНІ ВИДАННЯ З УКРАЇНИКИ (У БУДЬ-ЯКІЙ МОВІ) НА АДРЕСУ:

Ukraine 252070 Київ - 70 Боричів тiк 8/1
редакції журналу "Пам'ятки України"

Пожертви можна скласти на рахунки -- В КИЄВІ:

609805 у Подільському відділенні
ЖСБ Києва МФО 322078
журналу "Пам'ятки України"
з поміткою "для Бібліотеки діаспори"

-- У МІОНХЕНІ (НІМЕЧЧИНА):

Pamjatky Ukrainy
Konto-Nr. 3240102756
BLZ 700 200 01
Hypo-Bank MGnchen
BRD

-- У НЬЮ-ЙОРКУ (США):

Self Reliance F.C.U.
108 Second Ave.
New York, NY 10003
U.S.A.
"Pamyatky Ukrainy"
Account No. 16670-00

We're looking for some ideas.

They can be big. Or they can be small. We welcome any idea you can think of for celebrating Canada's 125th anniversary in 1992.

A group called Canada 125 has been set up to help put your ideas into action all year long. Your event or activity could be local, regional or nation-wide. It should be non-partisan and apolitical, and should reflect one or more of the following themes:

1. The freedom, opportunity and personal security we enjoy as citizens;
2. a common concern for the environment;
3. the desire to

help one another; 4. our wish to get to know one another better; 5. our many achievements as Canadians.

While Canada 125 does not offer financial support for community events, we encourage partnerships between local business and community organizations to help fund and organize those events. We are communicating with the corporate sector in order to facilitate partnerships that can be a positive legacy for the future.

We also want to learn about the events

and activities you plan for your community so that we can share your ideas and experience with other Canadians.

Perhaps you already have or are planning an activity that fits the Canada 125 objectives. We would like your activity to become part of the program of Canada 125 events and projects that will be taking place across the country in 1992.

As the year unfolds, you'll be hearing more about how you can participate.

The future begins with you.

Сергій КОЗАК

УКРАЇНСЬКІ ВІЙСЬКОВІ ВІДЗНАКИ

Цікаве і наразі трагічне це явище: історія наша творилась на нашій же землі, а щоб пізнати її, мусимо, певною мірою, прокладати шляхи за океан. До тамтешніх архівів, до тамтешніх українських видань. І хоч їх вартість та значимість загалом засвідчена нашим вдячним словом, увага ж до окремих видань -- ще замала.

Одне з таких, безперечно, вартих уваги -- видання Наукового товариства ім. Шевченка в Канаді "Українські військові відзнаки". У цій назві -- ціла тема, про яку ми або зовсім нічого не відаємо, або знаємо дуже мало. Тим більше (сюди долучаються й сьогоденні кроки по відродженню Українських збройних сил) є всі підстави пригорнутися до сторінок цієї книжки.

Видання, подаючи українські військові ордени, хрести, медалі та нашивки, знайомить з нашими національними військовими традиціями, пов'язаними з боротьбою за вільну Україну. Треба сказати, що вжиток емблем і відзнак в Україні сягає сивої давнини. Ще за княжих часів значні роди мали свої родові відзнаки чи герби. Їхнє військо використовувало ці відзнаки на прапорах і щитах, щоб відрізнити власних вояків од чужих. З прийняттям християнства на прапорах стала переважати релігійна символіка.

Пізніше, за часів козацької держави, в Україні не існувало централізованого уряду, що видавав би нагрудні чи інші відзнаки. Проте військові з'єднання, полки й сотні мали свої власні прапори різних кольорів і розмірів, а також печатки. Символіка зображень на них була більш-менш стандартна -- в основному зброя, сонце, місяць, зірки, а також релігійна. Особливу символіку мали кольори на стрічках. Більшість стрічок вживає у різних видах жовто-блакитний чи синій кольори, пов'язані з національними барвами. Малиновий колір на стрічках символізує добу козаччини, зелений -- пролиту кров, білий -- самопосвяту, чорний -- жалобу. Більшість українських відзнак має на собі зображення українського національного герба -- тризуба, а також часто схрещені мечі на знак збройної боротьби.

Далі автор видання Ярослав Семотюк так подає коротку історію українських військових відзнак: після князівського періоду й козаччини новітнє українське військо було започатковане створенням легіону українських січових стрільців (присяга 3.09.1914 р.), а потім -- армії Української Народної Республіки та Української Галицької армії. Під час існування Української самостійної держави в 1919 році були вироблені закони, грамоти і проекти бойових хрестів та медалей на стрічках чотирьох ступенів -- усього сім. Однак через тривалий воєнний стан ці відзнаки не були випущені. Тому більшість пізніших випусків -- то пропам'ятні відзнаки, призначені для всіх учасників цих військових формацій або окремих бойових акцій, а згодом і для відзначення ювілейних річниць згаданих формацій чи ветеранських організацій.

Згодом виникли нові українські військові формації: Карпатські січовики (1938 р.), Українська повстанська армія, Українське визвольне військо та Перша українська дивізія Української національної армії (28.04.1943 р.).

Ось описи кількох із уміщених у книзі українських військових відзнак.

ОРДЕН (ЛИЦАРІВ) ЗАЛІЗНОГО ХРЕСТА АРМІЇ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ. Перший довоєнний випуск виготовлений у Варшаві. Встановлений і затверджений 19.10.1920 року Головним отаманом військ УНР Симоном Петлюрою для усіх учасників Першого Зимового походу (6.12.1919-6.5.1920) під командуванням ген.-полк. Михайла Омеляновича Павленка. Також були нагороджені ген. Юрко Тютюнник, ген. О. Загородський та головний отаман Симон Петлюра.

ХРЕСТ ЛЕГІОНУ УКРАЇНСЬКИХ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ (ГУЦУЛЬСЬКИЙ). Встановлений 1918 року Центральною управою УСС у Відні для всіх вояків -- членів легіону. На стрічках -- по дві жовті смужки на перериваному синьому тлі.

Описано також Бойовий хрест УСС (Мазепинський). Хрест Дня ректорії -- 10-ліття з'єднання українських земель. Пропам'ятна військова відзнака Української Галицької Армії (Галицький хрест), Хрест Карпатських січовиків, Хрест Українського козацтва, відзнаки вояків УПА, почесні відзнаки українського вільного козацтва та багато інших.

Це -- опис та згадки. Видання ж має й прекрасний зоровий ряд (і папір, звісно, такий самий) українських відзнак. Наведені вище не всі, що увійшли до видання, і не всі -- сподіваємося! -- що загалом збереглися чи то по музеях (нещодавня виставка "Символіка України" у Києві в Історичному музеї посвідчила це), чи у приватних осіб. А відтак, віддаючи належне цьому діаспорному виданню, навертаєшся до висновку: яким би прекрасним могло бути повне, гарно ілюстроване видання про українські військові відзнаки в Україні.

Власне, не "могло б", а -- має бути, позаяк воно звідмалку зцілюватиме наші душі живицею національної гідності, якої нам так треба.

*"Літературна Україна",
5 вересня 1991*

Книжка вийшла у двох виданнях: одне на українській, друге на англійській мові. Кошт 15 дол. за книжку, з пересилкою. Замовлення слати на адресу:

Ukrainian Medals
55 Van Dusen Blvd.
Toronto, Ontario, Canada
M8Z 3E8

АМЕРИКА ОЧИМА УЧНЯ

Коли я дізнався про можливу поїздку учнів львівських шкіл до Сполучених Штатів Америки, не повірив, що така може стати дійсністю. Американська громадська організація "Ротарі клуб" і Львівське бюро молодіжного туризму "Супутник" уклали угоду про співпрацю, що передбачала річний обмін школярами. "Ротарі клуб", окрім багатьох інших добродійних заходів, займається проведенням подібних програм з понад тридцятьма країнами світу. Мені пощастило стати одним з перших десяти молодих українців, що провели рік у далекій Америці.

Як і було заплановано, мешкав я у сім'ї Гестерів у невеличкому містечку Сейвіл поблизу Нью-Йорка. З перших днів перебування у сім'ї до мене ставились дуже тепло, з любов'ю і увагою. Гестери -- типова американська сім'я середнього достатку. Вони приймають учнів з різних країн уже багато років. Дон Гестер, мій названий тато, займається страховим бізнесом, його дружина Джуді не працює, а доглядає за хатою, займається господарством. Є у них діти -- Джозеф, Енн і Роберт, з якими я відразу потоваришував. Перших два місяці були дуже насичені, цікаві і повні нових вражень. Пізнання нового для мене життя проходило швидко, але поряд з тим виникало дуже багато запитань. Спеціального мовного бар'єру майже не було. Цьому завдячую вчителям СШ Но 53 з поглибленим вивченням англійської мови, де я навчаюсь. Ще з початку навчання у США познайомився з багатьма людьми. Американці дуже люблять знайомитись і при кожній зустрічі дуже багато запитували про нашу країну. Мене тішив такий інтерес до нас, але часом одноманітні запитання дратували. Американці, особливо старші, дуже люблять говорити про свої досягнення, гордяться своєю історією, традиціями.

Головною метою моєї поїздки до Америки, звичайно, було навчання в школі, знайомство з американськими підлітками, з їх захопленнями, проблемами. І школа справді була найцікавішою і найважливішою частиною мого перебування в Сполучених Штатах. У школі мене сприйняли дуже добре, з інтересом. Учні багато хотіли дізнатись про мене, мою Батьківщину, а особливо про моє ставлення до їхньої країни. Чимало учнів були впевнені, що я буду зятим комуністом, негативно ставитимусь до країн Заходу.

Система американської школи дуже відрізняється від нашої. Дванадцять років навчання тут поділені на кілька етапів, залежно від віку учня. Наймолодші йдуть до елементарної школи, пізніше -- до молодшої, а потім -- до середньої. Я ходив до вищої школи, де навчаються три найстарших класи -- 10, 11, 12. Дуже мене здивувало у школі, що учні самі вибирають предмети, які вони хочуть вивчати, окрім декількох обов'язкових. Такий метод дає змогу вибрати фах, за яким можна буде продовжувати навчання у коледжі або університеті. Вивчення того чи іншого

предмета відбувається дуже інтенсивно. Візьмемо для прикладу хімію. У нас її вивчають чотири роки, а там -- тільки рік, проте урок хімії є щодня. Взагалі, там у школі кожного дня ті ж самі уроки. Їх, до речі, вісім на день, спеціального розкладу уроків там немає.

Заняття розпочинаються о пів до сьомої. Перерви між кожним уроком три хвилини, за які можна тільки перейти з класу в клас. Після першого уроку проводиться щось на зразок нашої виховної години, де вирішуються організаційні питання. Між п'ятим і шостим уроками перерва 30 хвилин. Це перерва для другого сніданку або так званого "ланчу". Цікаво, що в школі кожен учень має власну шафку, в якій зберігає одяг, книжки, спортивну форму.

Кожна школа у Сполучених Штатах має декілька власних автобусів. Зранку і після закінчення уроків вони розвозять дітей додому. Багато школярів мають власні автомобілі (права водія тут можна отримати в 16-17 років).

Характерною особливістю навчання в Америці є те, що більшість нового матеріалу вивчається в школі, з пояснень вчителя, а домашнє завдання розраховане тільки на повторення і закріплення. Уроки проходять дуже цікаво, оскільки побудовані на принципі співбесіди учня з учителем. Взагалі, якщо не зважати на початкові проблеми з мовою та термінологією, то вчитися мені було не важко. Більшість того, що вивчали в американській школі, я вже знав. Тому мені вдалося успішно скласти екзамени, достроково закінчити школу і отримати відповідний диплом.

Система оцінки знань також відрізняється від нашої. Вона проводиться не в балах, а у процентах. Ідеальною оцінкою є 100%. Існує і прохідний мінімум -- 65%. Якщо рік закінчено з результатом, меншим за цей, то учня не переводять у наступний клас. Щоденників теж немає. Після кожної з чотирьох чвертей до батьків надходять табелі (поштою). Особливо суворо ставляться у школах до пропусків занять і спізень. Відсутність на уроці фіксується вчителем і після закінчення шкільного дня вноситься до комп'ютера. Якщо учень запізнився або пропустив уроки, то мусить принести письмове пояснення. Навіть коли учні вчасно не повертаються з перерви на урок, то теж потрібна пояснювальна записка.

Матеріальна база школи не до порівняння з нашою -- комп'ютерні класи, електричні друкарські машини, телевізори та відеомагнітофони... Кожен кабінет сполучений з канцелярією прямим телефоном. У приміщенні працює сучасна вентиляційна система.

Оскільки домашнього завдання небагато, то в учнів є вдосталь вільного часу. При школах організовано багато спортивних секцій: з футболу, бейсболу, легкої атлетики; є чимало різних гуртків, наприклад, драматичний, математичний, художній, хімічний тощо. Восени я грав у футбол, а взимку і весною -- працював у складі сценової бригади, яка будувала

інтер'єр для шкільних вистав і концертів. Завдяки участі у позашкільній роботі мені вдалося потоваришувати з багатьма американськими ровесниками. Я часто бував на їх святах, вечірніх забавах, пікніках, дискотеках та інших веселих заходах.

Молодь в Америці є дуже незалежною від батьків. Мої ровесники в Америці самі вирішують свої справи: забезпечують себе одягом, грошми тощо. Більшість з підлітків працює, тому має змогу заробити на власну автомашину, телевізор, магнітофон. Юнаки та дівчата, збираючись разом увечері, по-різному проводять свій час. Одні розмовляють, дискутують на різні теми, планують, які заходи організувати у школі чи в містечку. Але є такі, що напиваються, бешкетують на вулицях, у парках.

Ще перед приїздом до Америки мене хвилювало питання про наркотики, адже це країна, де їх найбільше. З розповсюджувачами цієї жаклиивої отрути мені, на щастя, зустрічатись не доводилось, але знаю, що є місця, де завжди можна знайти крек, маріхуану чи геши, і бачив хлопців, які відвідували їх. Загалом же в американців існує свідомо відрізка до наркотиків. Може, це завдяки сильній пропаганді здорового способу життя.

Мої американські друзі дуже подібні до наших, львівських. У цьому я переконався і після зустрічі з учнями-"обмінниками" з інших країн, що теж приїхали на рік до Сполучених Штатів. У районі, де я жив, було 30 таких, як я, з Європи, Африки, Азії, Південної Америки. До моєї школи ходили ще три хлопці-іноземці: еквадорець, бразилієць та іспанець. З ними я також потоваришував і тепер листуюся.

Не можна не згадати про подорож по всій Америці. Триста сімдесят обмінників зібрались у центрі Пенсильванії, звідки розпочався наш останній місяць у цій країні, місяць розваг, ігор, місяць веселих вечорів, вражень і зустрічей. Під час подорожі ми відвідали такі відомі місця, як Ніагарський водоспад, Йеллоустоуцький національний парк, Діснейленд, Великий Каньйон, побували у Чикаго, Сакраменто, Сан-Франциско, Лос-Анжелосі, Голлівуді, Даласі, Філадельфії, переїхали рівнини Дикого Заходу і піски пустель Арізони. Але найголовніше -- ми познайомились з представниками інших країн, і подружились між собою. Ніколи не забуду дня прощання, то був надзвичайно зворушливий день...

Але час повертатись додому. А тут зміни, знову нові враження. Мені пощастило у Москві зустрітись з Енді Спелманом, який рік жив у нашій сім'ї. Дуже дивно, але ми з ним зустрілись як рідні брати, так, ніби давно не бачились, хоч це була наша перша зустріч в житті. Усі десять американців дуже не хотіли покидати Україну розлучатись з сім'ями, в яких жили. Це теж зворушувало.

І нарешті -- рідний Львів. Як часто згадувались його затишні вулиці, прохолодні сквари, Шевченківський гай там, за океаном. Я -- вдома, а Америка вже, як сон, кінофільм. Але назавжди в мені залишились щедрість, любов, доброта сім'ї Гестерів, моїх американських товаришів. Перебування у Сполучених Штатах допомогло мені відкрити очі на світ, зрозу-

міти, що всі люди близькі за своїми прагненнями і проблемами, допомогло оцінити величність рідної української культури, а головне -- допомогло побачити невідривність людини від її народження і Батьківщини.

Учень 11 класу СШ Но 53 м. Львова.
("Каменярь" -- газета Львівського університету
ім. Ів. Франка з 31 жовтня 1991 року.)

Шановні читачі!

До редакції цього журналу приходять листи з різних міст України (Києва, Харкова, Сум, Черкас), як рівнож від українців, що живуть у таких містах, як: Іркутськ, Архангельськ, тощо. Вони просять, щоб з ними листувались, щоб прислали журнал. Дирекція одумівської оселі "Україна" в Лондоні, Канада, вже передплатила 25 примірників цього журналу. Передплатили також:

Василь Васько	10
Олена Лисик	3
Петро Макуха	2
Д. Кірев	2
Марія Бойко-Дяконов	2
Василь Карпенко	1
Микола Метулинський	1

В кого є бажання і змога просимо теж передплатити. Передплата 20 дол. за 11 чисел.

Ред. і адм.

PROLOG VIDEO

is proud to announce the release of three
new video films

SHADOWS OF FORGOTTEN ANCESTORS

The full, uncut version of the award winning
classic film by Serhij Paradzhanov.

Now available for \$35.00

KOZAK CARTOONS

A half color video of how Kozaks rescued
their fiancées from the Pirates and how they
went shopping for salt. A perfect gift for any
child. Only \$12.95

ZAPORIZH'KA SICH

A documentary of the festivities in Zaporizya in
August 1990 commemorating the 500th anniversary
of the founding of the Kozak Sich.

60 minutes, \$20.00

Order these tapes from Prolog Video, as well as our new catalog by
calling Toll-Free 1-800-458-0288

ВИДАНО "ПІСЕННИК ЮНОГО ОДУМ-У"

Цього року Головна рада коша старших виховників ОДУМ-у США видала коштом філії ОДУМ-у в Детройті, штат Мічиган, "Пісенник Юного ОДУМ-у". Мистецьке оформлення його зробили Віра Петруша та Андрій Смик. В нім поміщено такі пісні: "Боже Великий", "Ще не вмерла Україна", "Ми об'їхали землю навколо", "Гей, там на горі Січ іде", "Подоряночка", "І шумить, і гуде", "З сиром пироги", "Місяць на небі", "Ой, хмелю ж мій, хмелю", "Била мене мати", "Розпрягайте хлопці коні", "Сусідко", "Циганочка", "Писаний камінь", "Чабан", "Рушничок", "Два кольори", "Ой, видно село", "Ой, у лузі червона калина", "Червона рута", "Ой, у вишневому садочку", "Водограй", "Україна", "Ой, що ж то за шум учинився", "Лебеді материнства", "Ніч вже йде" та "Час прощання". Разом 27 пісень. Шкода, що впорядники пісенника не подали авторів слів та музики, та не зазначили, які пісні є народні, а які авторські. □

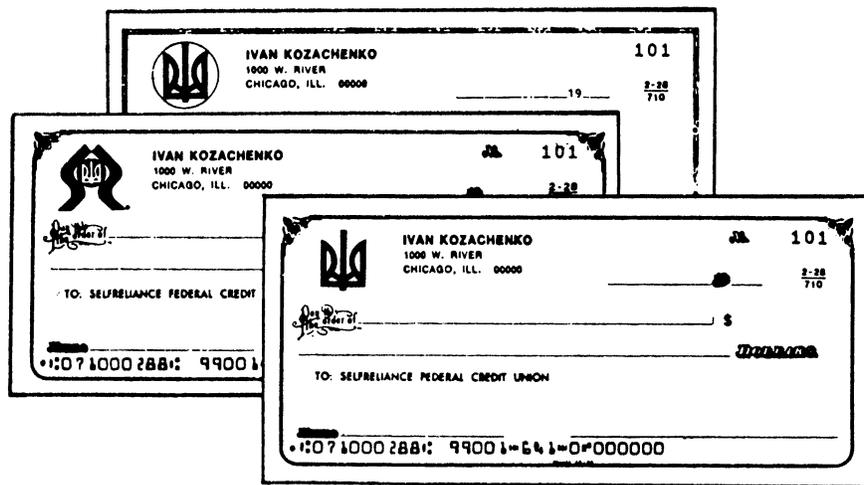
КНИЖКИ ДО НАБУТТЯ

Старанням Фундації ім. Ів. Багряного вийшло друком люксове видання, у твердих обкладинках, -- "Тигролови" Івана Багряного. Ціна з пересилкою -- 11 амер. доларів. Також можна набути й інші твори Ів. Багряного: "Людина біжить над прірвою", "Огненне коло", "Так тримати", "Генерал", "Дніпро впадає в Чорне море", "Телефон" та "Боротьба проти московського імперіялізму й УНРада", а також інших авторів: "Спогади" -- ген. П. Григоренка, "Вальдшнепи" -- М. Хвильового, "Український голокост" (голод 1933 р.) у м'якій та твердій оправах англ. мовою -- Василя Ів. Гришка та ін.

Замовлення шліть на адресу:

BAHRIANY FOUNDATION
811 S. Roosevelt Ave.
Arlington Heights, IL 60005 USA

"УКРАЇНСЬКІ ЧЕКИ"

УКРАЇНСЬКІ ЧЕКИ
(ДРЕФТИ) та інші чеки
МОЖНА ДІСТАТИ
В УКРАЇНСЬКИХ
КРЕДИТОВИХ
КООПЕРАТИВАХ.

КООПЕРАТИВНІ ЧЕКОВІ
КОНТА Є КРАЩІ
ЯК ЗВИЧАЙНІ ЧЕКИ.

Українська
Федеральна Кооперативна Каса
"Самопоміч"
Selfreliance
Ukrainian Federal Credit Union

- Трансакції є безкоштовні.
- Не вимагаємо мінімального сальда на конті.
- Перших 150 дрефтів даром, при відкритті нового дрефт конта.
- Заробляють дивіденду.
- Дрефти мають копії.

2351 W. Chicago Ave.

Chicago, Ill. 60622

Tel.: (312) 489-0520

ВІРЮ!

ВІРА -- велике слово в мові. В практиці вона -- рушій життя. Не вірити -- не можна. Дикун вірить у камінь, сектант -- у божка, атеїст -- у науку, людство -- в єдиного Бога. І в кожному випадку ВІРА, навіть найпримітивніша, лишається духовою фортецею людини. Як гранітна скеля, вона ціле над віками і до останнього спалаху сонця виповнюватиме душу людства надією та відвагою.

Вірю.

Вірю, що народжена сьогодні дитина своїм підсвідомим вереском проголосує початок Нової Ери.

Вірю, що пестуюча дитину мати молиться до неї, як до Великого Громадянина, що з досвіду предків зуміє залити цей світ привіллям і спокоєм.

Вірю, що вереск дитини пливе ще не відкритими магнетохвилями в забризкані камери смертників і, як передгрізне віщування, додає їм відваги переможно дивитися в обличчя своїх мучителів.

Вірю, що століття Чорного Часу перебуває напередодні світанку до залитого сонцем періоду, періоду, що вішанує прийдешні покоління життям з великого "Ж".

Вірю, що ти -- мій брат, що в твоїх і моїх жилах тече кров однієї матері.

Вірю в тебе, як у самозреченого страдника, що свідомо вийшов на тернисті шляхи, щоб перемогти зло.

Вірю, що відвага спроможна нагинати долю до своєї вподоби.

Вірю, що смерть не є кінцем життя відданих, а початком їхньої великості.

Вірю, що історія повторюється і ВЕЛИКІ підіймаються з могил, щоб удруге вести свої племена дорогами слави.

Вірю, що всяка ВІРА -- останній порт, і якщо її розчавить зло, жити -- не обов'язково.

Ці свої десять "вірую" сміливо приписую поколінню, що відважно крокує назустріч осяяній сонцем ВОЛІ, що уособляє собою міцну ланку в безперервному ланцюзі боротьби народу. Не можу уявити свого покоління без цих десятих "вірую", бо без них воно не може жити, щоб боротися, й боротися, щоб перемогти. Без них ми можемо залишитися в боргу перед дитиною, що своїм вереском віщує ПЕРЕДГРОЗЗЯ.

А тому, від імени лав безстрашної молоді ще раз речу: -- ВІРЮ!...

Примітка:

"Вірю!" В. Бендера появилася друком 5 вересня 1954 року в "Українських вістях" на "Сторінці ч. 2 європейського ОДУМ-у". До редакційної колеги якої входили А. Ворушило, В. Бендер, Є. Федоренко, І. Корнійчук та К. Богуславський. Пізніше цю сторінку замінено колумною "Одумівець", а з вересня 1962 року почала виходити "Сторінка ОДУМ-у", яку редагувала до кінця 1973 року (144 числа) Ол. Коновал, далі продовжував Олексій Пошиваник до 1980 року (36 числа), а після нього час від часу видавали Юрій та Андрій Смик та Олександра Косогор. □

УВАГА ПЕРЕДПЛАТНИКИ!

Якщо у Вас на наліпці, число є менше як 409, себто менше як число на обкладинці цього журналу, Вам час вирівняти передплату.
Адміністрація.

32-га КОНФЕРЕНЦІЯ ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМІТЕТУ ОДУМ-у

відбудеться

в суботу 2-го травня 1992 року

від год. 9:30 ранку до 5:00 по обіді в домівці ОДУМ-у, 404 Батирст вул. в Торонто.

В програмі: Звіти, Панель -- "ОДУМ і допомога Україні".

Після Конференції спільна вечеря всіх учасників. В справі доїзду, нічлігів, тощо просимо учасників Конференції звертатись до:

Natala Pawlenko
290 The Kingsway, Apt. 104
Toronto, Ont., M9A 3V1
Tel.: 1-416-234-8626

ЦК ОДУМ-у

Т.ХОХИТВА

МИЛОСЕРДЯ

Він і його дружина Оксана, порівнюючи, ще зовсім молоді люди, хоч і мають уже свою сім'ю, -- найстаршому синові 7 років, а ще двоє меншеньких. Живуть вони в Міссісага. Це ніби окреме селище в Онтаріо, а правді це найзахідніша частина великого Торонто. Всією сім'єю вони належать до Української Православної Катедральної громади св. Володимира в Торонті. З дітьми ходять до церкви, найстарший уже ходить до української школи при Катедральній громаді.

Він працює в Федерал Експрес -- веном (спеціальне авто) розвозить різні пакунки по призначенню. На роботі всі його кличуть Фредом, хоч правдиве його ім'я не Фред, а Федір, але для англословних людей чомусь легше вимовити Фред, як Федір, так, як він скрізь записаний. Але він, по своїй скромності, погодився, щоб його звали Фред.

Одного разу, привізши пакунок по призначенню, і переходячи хідник, він побачив на ньому щось подібне до того, в чому носять гроші в кишені. Тримавши в руках пакунок, він легенько штовхнув ногою те побачене і, коли воно перевернулося й розкрилося, Федір помітив у ньому якісь папірці. Він поставив пакунок на хіднику і взяв у руки побачене, -- то був старий гаманець (волет) з грішми.

Коли Федір, віднісши пакунок, повернувся до свого вена, всім до нього й почав розглядати свою знахідку, він не вірив своїм очам: у гаманці було рівно сімсот долярів паперових грошей і малюсінкий папірчик з якимись кількома ієрогліфами, чи то японськими, чи то китайськими, а більше нічого...

Федора це занепокоїло. Він не знав, що робити зі знахідкою. Сімсот долярів для нього, як робітника, була велика сума, яка могла бути місячним заробітком для якоїсь сім'ї. А може це місячна пенсія якогось старенького пенсіонера... Він пригадав своїх стареньких дідуся й бабусю -- пенсіонерів, які живуть з самої пенсії, бо не мають іншого прибутку. Пригадав часи, коли він і його сім'я потребували допомоги і їм допомагали їхні батьки, уже теж не молоді люди... Він відкинув усякі спокуси і твердо вирішив віддати знахідку до поліції. Так він і зробив.

Пройшов деякий час, Федір, не розголошуючи про свою знахідку, спокійно працював, як і раніше. Одного дня, коли він повернувся з чергового розвезення пакунків, його закликали до офісу самого президента компанії. Там на нього чекали два службовці з поліції й сам президент компанії. Всі вони зустріли його дуже чемно, вибачились, що вони його турбують. Один з поліційних службовців вручив Федорові великий пакет і просив його зараз тут відкрити. Федір відкрив його й вийняв з нього два листи. Його попросили вголос прочитати їх. Федір прочитав і був приємно вражений, а присутні тиснули йому руки і висловлювали свої найкращі почування до нього, за його гуманний вчинок. Одним листом поліція повідомля-

ла його про те, що гроші, які він знайшов і дав до поліції, уже повернено тому, хто їх згубив, а другий був не лист, а ГРАМОТА на його ім'я, якою висловлено йому громадську вдячність та повідомлена його про те, що його ім'я записано до списку особливо чесних і милосердних людей Канади. Копію такої самої ГРАМОТИ вручено і президентові компанії, де працює Федір, з проханням оприлюднити її серед усіх працюючих компанії.

Федір зі змішаним почуттям віз додому свій пакет, який вручив своїй сім'ї. Дружина була горда за його людський вчинок, а він сам почував незвичність у тому, як повелися з ним урядові люди. Вчинене ним було для нього звичайним явищем, до якого зобов'язує кожного з нас наше почуття милосердя.

Оксана посадила діток біля себе, прочитала їм ГРАМОТУ і розповіла їм про людський милосердний вчинок їхнього тата. Це добрий виховуючий приклад для дітей.

Січень, 1992 р.

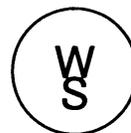
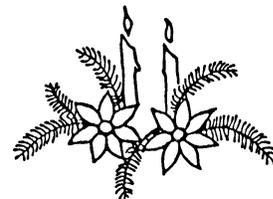
Mississauga, Ontario, Canada

ПРИВІТАННЯ

Вітаємо Віктора Миколайовича ПЕРГАТА і його родину з наданням йому чину Генерала Канадської Армії -- активного працівника у громадському житті. Виконуючи службу у чині Полковника-командира військової бази у Монреалі -- був головою Української Православної громади св. Покрови, співав у хорах та брав участь у різних ділянках, як канадського так і українського громадського життя.

Найкращі наші побажання на призначеному високому пості. Нехай буде на славу Канади та України!

Віра і Олекса Канарейські

LENNOX

DEALER

SNIHHEATING & COOLING LTD.
LONDON, ONTARIOWALTER SNIH
PresidentTelephone
(519) 649-4964

ЗУСТРІЧ

ОДУМ-у

З УКРАЇНСЬКИМ ГРОМАДЯНСТВОМ У 1992 РОЦІ

ПРИСВЯЧЕНА

ПЕРШІЙ РІЧНИЦІ

НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ

ВІДБУДЕТЬСЯ

від 4-го до 6-го вересня

в Чикаго, США

РОЗКЛАД ТАБОРІВ ОДУМ-у НА ЛІТО 1992 РОКУ

США

Оселя ОДУМ-у "Київ" -- Аккорд, Н.Й.

Від 5-ого липня до 18-ого липня

Відпочинково-Виховний Табір Юного ОДУМ-у.

Від 26-ого липня до 8-ого серпня

Кобзарський Табір

За інформаціями звертатись до:

Alex Neprel

85-71 148th St.

Jamaica, N.Y. 11435

Tel. (718) 657-0317

Також відбудеться табір малят ОДУМ-у і тиждень сеньйорів. Більш про це буде подано в наступнім числі журналу.

КАНАДА

Оселя ОДУМ-у "Україна" -- Лондон, Онт.

Від 12-ого до 25-ого липня

30-ий Відпочинково-Виховний Табір Юного ОДУМ-у.

За інформаціями звертатись до:

Taras Lishchyna

26 Hampshire Hts.

Islington, Ontario M9B 2K4

Tel. (416) 622-0482

Vira Petrusha,

Tel. (313) 573-2514

Natalie Konowal,

Tel. (312) 772-7789

Від 26-ого липня до 9-ого серпня

13-ий Кобзарський Табір

За інформаціями звертатись до:

Walentina Rodak

12 Minstrel Dr.

Toronto, Ont. M8Y 3G4

Tel. (416) 255-8604

Д-р А. ЛИСИЙ

ПРОДОВЖЕННЯ ПРАЦІ

Ось недавно ми були свідками радісної історичної події в нашій житті та житті нашої далекої батьківщини: народ український у референдумі 1 грудня 1991 року 90.3% свого населення проголосував за державну незалежність України. Так Україна лише за два останні роки від початку "перестройки" без ніодного вистрілу чи пролиття крові вийшла в світ як нова самостійна держава на радість нам, але також і на нерадість деяким нашим сусідам.

Ми тут в Міннесоті приклали і свою цеглинку в цьому процесі становлення України. Ми повинні бути гордими з того, що від початку закликів з України про потребу допомоги, наша громада створила активну ланку РУХ-у, яка невтомно

працювала у відповідь на потреби становлення української державної незалежності. Наша скромна праця дала свої результати. Нехай же ті, які в більшій чи меншій мірі приклали свої роботящі руки до цієї роботи, чи вклали свій тяжко зароблений гріш у спільні зусилля для цієї великої мети нашої та мрії наших попередників, будуть гордими зі своєї участі у цій історичній досягненні.

Ті ж, які своєю інертністю, неучастю, чи з причини "важливіших" потреб сиділи збоку, не заслуговують на ці рядки. Так, такі були і такі є між нами. Нехай вони живуть зі своєю совістю.

Все ж наша праця продовжується. Не сміємо зложити руки. Нові можливості відкривають нові

шляхи. Незалежна Україна далі кличе всіх своїх синів і дочок до спільної праці у закріпленні ново-досягненої самостійності. Кожен українець чи українка, чи кожен, у жилах якого тече хоч краплина української крові може стати в пригоді у відновленні України з тієї руїни, в яку вона була загнана у ті прокляті роки комуністичного господарювання. Їй потрібні знавці, професіоналісти, бизнесмени, дорадники з усіх ділянок господарства та державобудування. Будьмо готові до великих випробувань нашої України. Будьмо готові до участі кожного з нас у будові великої і сильної і відтепер вічної Української Держави. □

З ЖИТТЯ ОДУМ-у МІННЕСОТИ

* * *

В неділю, 5-го січня ц.р. відбулися збори філії ОДУМ-у Міннесоти на яких вибрано нову управу філії у такому складі: Оля ЯРР -- голова філії, Гриць ПОЛЕЦЬ -- заступник, Христя ПАСІЧНИК -- секретар, Марія ПАСІЧНИК -- скарбник, Олександр КОНОПЛІВ -- господарський референт, Наталія ЯРР -- культосвітній референт. Бажаємо новій управі оживлення та успіху в праці філії. Цим звертаємося до всіх членів ОДУМ-у та філії ТОП-у допомогти новообраній управі у їхній праці.

* * *

Як відомо наші люди на Україні знаходяться у великих економічних труднощах, особливо в зв'язку з браком харчів. Зима цього року буде особливо дуже тяжка. Але ВИ МОЖЕТЕ ЇМ ДОПОМОГТИ! Американська пошта дозволяє тепер до 31 березня пересилати пачки харчів на Україну летунською дорогою і по знижених цінах. Максимальна вага

має бути 22 фунти. Кошт такої посилки -- 70.55 дол. На посилці треба тепер писати УКРАЇНА -- URINE і точну адресу. Також треба червоними літерами біля адреси HUMANITARIAN AIRLIFT. Також можна пересилати посилки іншим шляхом через різні фірми, які оголошують в українських газетах. ЗАКЛИКАЄМО ВСІХ ВАС ВИКОРИСТАТИ ЦЮ НАГОДУ І ПОМОГТИ СВОЇМ РІДНИМ НА УКРАЇНІ!

* * *

Поздоровляємо НАТАЛКУ І МАРКА РІЛАНДІВ з народженням донечки АЛЕКСАНДРИ ДАРІЇ. Бажаємо новонародженій міцного здоров'я у виростанні на радість її батьків і всієї широкої родини ЛИСИХ і РІЛАНДІВ.

* * *

Галя БАГМЕТ повернулася на три місяці на батьківщину Міннесоту, працюючи у фільмуванні голівудського кінофільму, який ви-

брав Міннесоту, як місце свого сценарію. Бажаємо їй успіху.

* * *

Щиро вдячні Пресосвященному Владиці ПАЇСІЮ за пожертву на ОДУМ -- 25.00 дол. Також щира подяка ОЛІ АМБРОЗЯК за пожертву 10 дол. Разом з цим Управа ОДУМ-у бажає висловити вдячність всім добродіям, які пожертвували на коляду ОДУМ-у.

* * *

На Різдвяні Свята приїжджали до батьківської Міннесоти: Марко СИДОРЕНКО, Богдан ЛИСИЙ, Михайло БОНДАРЧУК, Зіна ПОЛЕЦЬ, Галя БАГМЕТ та інші, імена яких для нас невідомі. Говорять, що мали дуже гарну зустріч традиційно влаштовану Богданом Лисим.

* * *

Вітаємо гостя з України Миколу БУГАЄНКА, який приїхав до свого дядька Івана БУГАЄНКА. Бажаємо гарного перебування у нашій країні.

ХРАМОВЕ СВЯТО В МІННЕАПОЛІСІ

Українська православна парафія св. Михаїла в Міннеаполісі, Мінн. святкувала Храмовий День, день патрона парафії св. арх. Михаїла. В неділю, 24-го листопада 1991 року відбулася зустріч Владика Таїсія традиційним хлібом і сіллю, а в 10 год. ранку почалася Архиерейська Служба Божа, в якій взяли участь Владика Таїсій та отці зі сусідніх православних парафій: митр. прот. оо. Михайло Куданович (церква св. Юрія), прот. о. Микола Метулинський (церква свв. Володимира й Ольги), також прислужував дякон о. Святослав Новицький та вівтарні хлопчики. Урочисто співав об'єднаний хор трьох православних парафій, під керівництвом молодого, перспективного диригента 19-річного студента Міннесотського університету Миколи Денисенка. Дівочий хор української школи під керівництвом учительки співу Оксани Левицької-Білої гарно відспівав "Благослови, душе моя, Господа" та "Отче Наш".

Проповідь на тему св. арх. Михаїла виголосив о. Михайло Куданович -- українською, а дякон о.

Святослав Новицький -- англійською мовою.

По закінченні Літургії відслужено Молебень. Духовенство та вірні молилися за кращу долю нашої Батьківщини-України та її нарід. Пролунало гучне "Многоліття", а на закінчення хор відспівав молитву за Україну "Боже Великий, Єдиний".

По церковних відправах присутні перейшли до парафіяльної залі, де відбувся святковий обід, приготований нашим працюючим сес-трицтвом під керівництвом довголітньої голови Олени Рихлій. Смачний обід був приготований за традицією свята Дня Подяки. Присутні відспівали молитву "Отче Наш", а владика Паїсій поблагословив страви. Голова парафії св. Михаїла, Юрій Пасічник відкрив свято короткою промовою, а д-р Вікторія Малік сказала вступне слово. Однохвилинною мовчанкою вшанували померлих парафіян, а за віск, хто носить ім'я Михаїло, підняли тост та відспівали "Многії літа". Далі були привітання від гостей із сусідніх парафій, як також привітали гостей, які при-

їхали з України на відвідини своїх рідних.

Д-р Анатоль Лисий -- голова місцевого товариства сприяння Рухові, який щойно повернувся з відвідин України, поінформував про події, які тепер там відбуваються, та закликав складати пожертви на потреби нашої Батьківщини. Скарбник місцевого Руху Олександр Полець поінформував про сучасний фінансовий стан товариства. Від хору церкви св. Михаїла Марія Смага передала чек в сумі 500 доларів на допомогу Україні, а від молоді ОДУМ-у Валя Яр передала чек в сумі 300 доларів на потреби парафії св. Михаїла. Владика Таїсій виголосив релігійно-патріотичну промову. Потім виступила Ольга Змага-Хоролець і зворушливо деклямувала "Молитву", яку написав Митрополит Михаїл.

Дарія Лиса коротко поділилася враженнями з недавньої подорожі по Україні. Закрито свято молитвою та віспіванням національного гімну "Ще не вмерла Україна".

Ольга Змага-Хоролець

ОДУМ ЧІКАГО ДОПОМАГАЄ УКРАЇНІ В РЕФЕРЕНДУМІ

Українська громада Чікаго, яка має найсильніше Товариство прихильників Руху в США, прийняла акт проголошення незалежності України 24 серпня 1991 року з ентузіазмом. Рух Чікаго вислав тисячі доларів на потреби демократизації України. На проведення референдуму України з каси Руху Чікаго дано 52 тисячі доларів. Додатково склали пожертви окремі особи та організації в сумі понад 80 тисяч доларів. Філія ОДУМ-у Чікаго дала одну тисячу доларів для покриття коштів особам, що вестимуть передвиборчу компанію перед ре-

ферендумом в східних областях України, щоб люди не боялися голосувати за незалежну українську державу, в якій всім їм житиметься краще, як вони жили до цього часу.

У кінці вересня в Чікаго був тодішній голова Верховної Ради України Леонід Кравчук, який зустрівся з українською громадою і учнями шкіл українознавства, які ставили йому різні питання. Він тоді був певний, що Україна проголосує за незалежність й був певний, що більше, як 80 відсотків скаже "так". В Чікаго він підписав домовлення з

телефонічною компанією на вдосконалення телефонічної системи в Україні, з компанією Кока Кола та хемічними компаніями. Зустріч з ним уможливили підприємці та бізнесмени українці. Старанням д-р Наталки Мирутенко, дружини одумівця Василя Мирутенка мол., компанія АББЕТ, що виробляє ліки, подарувала для України 150 тон ліків, які вже перевезено в Україну. Про цю пожертву було повідомлено під час перебування в Чікаго Л. Кравчука та міністра здоров'я Спіженка. □

Д-р А. ЛИСИЙ

ПОГОВОРІМ ВІДВЕРТО

Це число ІНФОРМАТОРА виходить з великим запізненням. Після останнього (ч. 162) пройшло два з половиною місяці. Цей період був зайнятий шеститижневою поїздкою на Україну, потім коротким періодом відпочинку і виздоровлення, нарешті вся увага була прикована до українського референдуму і до праці, зв'язаної з ним. Все це завершилося відзначенням перемоги всенароднього голосування за незалежність України. Тепер задовольнившись перемогою, можна повертатися до буденних справ в тому числі і до ІНФОРМАТОРА.

Зараз хочу поговорити відверто з моїми друзями, читачами цього листка, який виходить починаючи з грудня 1973 року. Отже за цих 18 років вийшло 163 числа, які вимагали уваги, часу, праці, видатків і т.д. Та не жаліємо за цим. Але жаліємо за чимсь іншим.

Десь два роки тому, коли завдяки великим змінам в колишньому Сов. Союзі на Україні зародився і почав активно працювати РУХ, тут, в українській діаспорі, також почалася праця для допомоги РУХ-ові на Україні. Ця праця була дуже для нас важливою, бо вона означала нашу безпосередню участь у боротьбі за виборення волі і незалежності для України.

Ця наша участь означала для деяких запрягти себе цілковито у роботу, а для інших це означало виявити свою готовість допомогти Україні грошовою пожертвою. Це зрозуміло. Потреба допомогти виявилась найпотрібнішою перед референдумом, коли вирішувалося питання бути Україні незалежною, чи ні. Ми прийшли до іспиту.

Ми спостерігали ставлення членів ТОП-у до цього іспиту. Для нас це також означало підсумок оцієї 18-літньої праці. Ми хотіли

бачити наших членів на списках тих, які відгукнулися на заклик України. Ми були задоволені бачити велику жертвенність переважаючої більшості наших членів. Однак не всіх. Деяких на списках взагалі не було. Це розчарує. Від цього болить.

І ось, якщо прийняти формулу, що наші топівці своїми жертвами чи нежертвами на референдум взяли участь у голосуванні за чи проти незалежності України, тоді наслідки є такі: 64% -- ТАК і 36% -- НІ. І жаль, і соромно від таких наслідків нашого голосування. На Україні народ зробив краще.

*Інформатор ОДУМ-у
Міннесоти*

З ЖИТТЯ ОДУМ-у МІННЕСОТИ

* * *

Вітаємо гостей з України: Олександра Бугаєнка, який приїхав до свого брата Івана Бугаєнка та Степана Вовка, який приїхав до свого брата Володимира Вовка. Бажаємо їм гарних днів перебування в Америці у своїх давно не бачених рідних.

* * *

8 грудня 1991 р. в залі церкви св. Михаїла відбулось святкове відзначення перемоги української незалежності у недавньому референдумі на Україні. Вечір був дуже успішний. Відділ РУХ-у висловлює вдячність всім організаторам вечора, а

особливо хоріві "Дніпро" за чудовий виступ.

* * *

Приємно було зустріти (хоч і коротко) Д-ра Віктора Вовка, колишнього голову філії ОДУМ-у Міннесоти, який недавно приїжджав відвідати своїх батьків. Д-р Віктор тепер працює спеціалістом по ортопедії (хвороби кісток) в Вільямпорт, Пенсильванія.

* * *

Анатолій, Дарія і Богдан Лисі та Ольга Г. Антохій недавно повернулися з України після довгого там перебування. Своїми враженнями Анатолій і Дарія поділилися з гро-

мадою в неділю, 10-го листопада 1991 року в залі церкви св. Михаїла в Міннеаполісі.

* * *

На Україну також подорожував наш мистець-художник і член ТОП-у Олекса Булавицький. В Києві було влаштовано виставку його малярських творів, яка пройшла з великим успіхом.

* * *

Висловлюємо глибоке співчуття Д-рові Миколі Ярру, його дружині Валентині та дітям Олі, Наталці, Валі і Галі з приводу трагічної смерті їхньої матері та бабуні Ольги Корнілової Ярмолович. Вічна їй пам'ять!

Родинна хроніка

Бл.п. ОЛЬГА СПІВАК
(старша)
Лондон, Онтаріо

Бл. п. Ольга Співак.

Ольга Співак упокоїлася 26 грудня 1991 р. в м. Лондоні на 85 році свого трудолюбивого життя, залишивши в смутку свого мужа Андрія, з яким прожила 65 років подружнього життя, рівнож залишила двох синів -- Миколу, Івана та доньку Ліду з родинами, шість внуків та сім правнуків.

Покійна Ольга народилася в селі Дубовська на Харківщині в родині Решітняк. Там же й познайомилася з своїм другом життя Андрієм. Проживали на Харківщині до війни.

Війна, недостатки, скитання, німці вивезли їх до Франції, звідки в 1951 році приїхали до Канади. Тут вони включилися в громадське життя і були відданими членами Православної церкви Пресвятої Тройці, членами Українського центру та оселі "Україна". На оселі "Україна" Покійна працювала довгі роки, поки здоров'я дозволяло. Родина Співаків працею і матеріально багато спричинилася до побудови Православної церкви, Українського центру й оселі ОДУМ-у "Україна".

24 липня 1991 року діти, внуки та правнуки з участю великої родини відсвяткували уродини Покійної та 65-річний ювілей подружнього життя, але скоро після цього Всевишній покликав її до Свого дому, дому вічного спокою.

27-го грудня в похоронному заведенні Ніггам о. Володимир Куш-

нір відправив панахиду зі співом церковного хору під керівництвом пані Олійник.

Похоронне заведення переповнене друзями та знайомими, а квітів стільки, що вже не було де ставити.

В суботу, 28-го грудня заупокійну службу Божу в церкві Св. Тройці відправив о. Володимир. Церква переповнена, співав церковний хор. Тіло Покійної похоронено на церковному хвintарі Мавнт Плезент в Лондоні.

Труноносцями були: Федір, Андрій, Павло Шевченки, Павло Лисик, Юрко Жидовка та Дмитро Сивак.

На поминальному обіді господарем був Ол. Жидовка, який склав співчуття і оповів про тернистий шлях Покійної. Співчуття від громади склали о. Володимир і М. Кошман та від церковних та громадських організацій Г. Володченко, Олена Семенюк, Василь Бенько, Ів. Данильченко, редактор МУ Леонід Ліщина, голова католицької громади М. Дучак, від РУХ-у М. Тищенко.

Кінцеве слово сказав син Покійної Микола Співак, подякувавши кожному зокрема за співчуття, жіночому товариству за приготування обіду, церковному хорові й диригентові, за квіти та всім, що попрощали його маму в останню дорогу.

На заклик господаря на підтримку нашої преси зібрано 424.00 дол. (збирали Галина Жидовка і Фрося Сивак), з чого на "М.У." 100.00 дол.

Нехай канадська земля буде їй легкою. Вічна їй пам'ять!

Ів. Данильченко

За підтримку журналу дякуємо, а пам'ять Покійної хай завжди буде між нами.

Ред. і адм.

Бл. п. Дмитро Співак.

У ДЕВ'ЯТУ РІЧНИЦЮ

Вже минуло дев'ять болючих років, як упокоївся наш дорогий син Дмитро -- батько двох синів Дмитрика і Михайлика. Він відійшов у вічність 30-го січня 1983 р. У його світлу пам'ять складаємо 200 дол. на журнал "Молода Україна".

Вічна йому пам'ять!

Батьки Ольга і Микола Співак

ПОПРАВКА

У вересневому числі журналу, число 405, на 15-ій сторінці, мало бути надруковано: "Панство Ольга і Андрій Співаки, 24 липня відсвяткували два ювілеї: 85-ліття Ольги Співак і 65-ліття свого подружнього життя. □

ПОМЕР ОЛЕКСАНДЕР КЛЕПАЧ

Бл. п. О. Клепач.

У п'ятницю, 29-го березня 1991 року, на 75 році життя, у Клівеланді, США, відійшов у вічність сл.п. Олександр Клепач.

Народився покійний 15 липня 1916 року на Полтавщині.

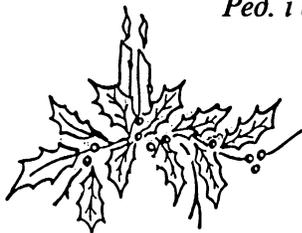
Відколи приїхав до Клівеланду, сл.п. Олександр Клепач належав до церковної управи, до братства при церкві, був членом Народної Помочі, був палким патріотом України, великим жертводавцем на народні цілі. Дуже тужив за рідним краєм. На превеликий жаль, не діждав того часу, коли Україна стала незалежною державою, бо Господь покликав його до себе.

Нехай гостинна американська земля буде йому легкою, а пам'ять про нього хай назавжди лишиться в наших серцях.

Оля Клепач
-- дружина Покійного

Співчуваємо Вам пані О. Клепач і Вашій родині, а Покійному вічна пам'ять!

Ред. і адм.

ПОМЕР МИХАЙЛО КОТЛЯРЕНКО

20-го січня 1992 року в Торонті упокоївся на 29-ому році життя світлої пам'яті Михайло Котляренко, залишивши у глибокому смутку дружину Світлану, шестирічну доньку Оксану, сестру Богданку, батьків і дальшу родину в Україні, та багато друзів.

В українському світі музики М. Котляренко відомий як колишній член вокально-інструментального ансамблю "Гроно".

Де кілька днів після того, як Чорнобильська катастрофа сколихнула світ, 26-го квітня 1986 року, М. Котляренко, тоді як піаніст, виступав з концертом у місті Прип'яті -- бо тодішній злочинний комуністичний уряд приховав від населення України і від цілого світу правду про радіоактивну небезпеку, яка палила все живе на своєму шляху.

Десь півтора року тому Михайло Котляренко прибув у Канаду на гастролі з ансамблем "Гроно", а тому, що його здоров'я почало підупадати, він вирішив залишитися в Канаді, щоб рятувати своє молоде життя. За якийсь час прибули в Канаду його дружина й донька.

Треба було зробити складну операцію спинного мозку, а отже потрібен був донор, якого дуже важко знайти. Щоб допомогти братові рятувати його життя, в Канаду прибула рідна сестра, з надією стати донором. Але медична експертиза визнала їхні організми неприйнятними для операції. Пошуки за донором продовжувалися.

У великій пригоді хворому М. Котляренкові, а потім і його сім'ї став Ігор Чума, справжній український джентельмен і людина з золотим серцем -- він зорганізував для хворого помешкання в Торонті та давав йому фінансову і всяку іншу допомогу. Згодом знайшовся був і донор, який після серії тестів захворів. Операцію відкладено. А тимчасом утікало життя покійного, його забрали в лікарню, де він і помер, у присутності його дружини Світлани, яка його доглядала з великою посвятою.

Панахиду, у вівторок, 21-го січня, за спокій душі св.п. М. Котляренка, у похороннім заведенні Кар-

динала та чин похорону в середу, 22-го січня відправили настоятелі Української Православної Катедрі святого Володимира: отець Петро Бублик і отець Богдан Сенцьо, з участю покійного та багатьох його друзів і знайомих, музикантів, диригентів і хористів та великої української громади.

Св.п. М. Котляренко народився в Києві 1962 року, де й виростав, і потім закінчив Київську Консерваторію. Він став ще однією із багатьох жертв Чорнобильської катастрофи, жертв нелюдського комуністичного режиму.

Поховали його на цвинтарі св. Володимира, на оселі "Київ" біля Торонта, де фінансові зобов'язання покрила управа Катедральної Громади св. Володимира в Торонті.

Парафразуючи пісню про Морозенка, скажемо: "За тобою Котляренко все Торонто плаче".

На тризні, що відбулася в Українському Ресторані "Караван", співчуття родині склав Ігор Чума. Дуже схвильовано промовляла теща покійного, яка приїхала з Києва спеціально на похорон. В імені управи Катедральної Громади святого Володимира співчуття склав Голова управи Василь Самець. Микола Сіренко промовляв, як один із музикантів ансамблю "Гроно".

Складаючи співчуття родині і друзям, молодий адвокат Віктор Ліщина, між іншими, сказав: "Смуток з приводу втрати дорогої людини об'єднав нас -- православних і католиків, галичан і східняків, і всі ми прийшли провести в останню дорогу св.п. Михайла Котляренка, як одна родина. Тож пам'ятаючи його лагідну вдачу, його добрі риси, нехай ця родинна єдність буде для всіх нас дороговказом і в майбутньому".

Нехай канадська земля буде легкою св.п. Михайлу Котляренкові.

О. Харченко

ЛИСТИ ДО РЕДАКЦІЇ

Дорогі наші сестри і братове!

Щиро вітаємо Вас із Різдвам Христовим, першим Різдвам у нашій Самостійній Україні. Дай Боже усім нам, в Україні і не в Україні суцям, сили і снаги, мудрости й розуму втримати й закріпити так довго жадану й так важку виборювану Свободу й Самостійність.

Голова Канівського крайового Руху

*Володимир Петренко,
Україна*

В/Шановні трударі журналу!

Висилаю чек на 30.00 дол., з них 20.00 дол. передплата на 1992 рік. 10.00 на пресовий фонд журналу "Молода Україна".

Щиро вітаю Вас та бажаю Веселих Різдвяних свят та щасливого Нового 1992 року.

Ваш передплатник

*Павло Коновал,
Чикаго, США*

Дорогі Друзі!

Передплата 20 дол., решта -- прес. фонд.

Дякую за чудову працю.

*Іван Олійник,
Мортон Гров, Іл., США*

Шановні Панове!

В своєму Заповіті, тепер вже покійний Дмитро М. Пригорницький, заповів для ОДУМ-у 200 доларів. Виконуючи його волю, я як "Екзекутор" його Заповіту, залучую в цьому листі чек на вище згадану суму. Покійному Д.М. Пригорницькому хай буде Вічна пам'ять, а вашій Організації, яку він завжди так щиро підтримував, нехай Всевишній дасть витривалости й наснаги в дальшій праці для Українського Народу.

З пошаною,

*Микола Н. Латишко,
Іслінгтон, Онтаріо,
30 листопада 1991 р.*

* * *

За пожертву щиро дякуємо, а Покійному хай буде легкою гостинна канадська земля.

Редакція

**Вельмишановні і дорогенькі
Валентина і Оксана Родаки!**

У цінному журналі "Молода Україна" я прочитав Ваш допис про славної пам'яті Бориса Романовича Гмирю. Він народився в місті Лебедині Сумської області. Це 60 кілометрів від мене. Будьте ласкаві і напишіть мені на яку хворобу Б. Гмиря помер. Чи є можливість дістати його знімки? Які є його пісні награні на касетках? Чи можна їх дістати і де саме?

Лишайтеся в доброму здоров'ї та в Божій ласці.

Ваш

*Іван Шапран,
Клівеланд, США,
12 II 1992 р.*

В/Поважаний і Дорогий Пане Редакторе!

Сердечно Вам та В/Редакції дякую за поміщення уривків з моїх спогадів "Від Зінькова до Мельборну" та гарного редакційного вступу і частини передмови нашого д-ра Марка Павлишина.

Висилаю Вам у подяку два прим. книжки спогадів О. Хахулі "Антоненко-Давидович у пазурях чекістів", яку я переклав і видав своїм коштом. Правда, зазнав чималих збитків як на цій книжці, так і на своїх спогадах, бо українців в Австралії мала горстка, а тих, що читають, ще менше. Та я не журюся цими втратами, бо ж першою книжкою я допоміг поставити пам'ятник моему другу Антоненкові-Давидовичу, а другою -- тобто своїми спогадами, лишив документальні сторінки про літературну дійсність 30-40-х років про що багато людей не знало або й забуло. Радий я ще й тому, що дістаю дуже добрі відгуки від письменників та редакторів з України. Першим підбадьорив мене своїм відгуком-листом Олесь Гончар, а потім багато інших. Полтавський альманах "Криниця" передрукував уривок з моїх спогадів, харківський журнал "Березіль" у березневого числі цього року чи з березневого числа надрукує теж низку уривків. Ще більше маю подяк та відгуків у численних листах з України та з поцейбічної "діяспори".

Пишу тепер другу частину спогадів, уже про наше життя в Австралії. Уже надрукував на машинці 203 сторінки, але це ще тільки половина, а до того й чернетка. Ще треба чухрати, виправляти, додавати тощо.

Ще раз сердечно дякую Вам за увагу і за те, що прислали журнал. Взагалі щиро дякую за журнали, хоч я й не шлю передплати. На жаль, живу лише з пенсії, а витрат на книжки та листування стільки, що удвічі перевищує витрати на харчі.

Із щирою пошаною й подякою

*Д. Нитченко,
Нью Порт, Австралія,
5-го лютого 1992 р.*

П.С. Може можу Вам віддячити своїми якимись книжками, то пишіть охоче можу вислати.

Дорогий Леоніде Андрійовичу!

Не втерплю, щоб не висловити похвалу журналові "Молода Україна" за його зміст, зовнішній вигляд і технічне виконання. Як писав бл.п. Ів.П. Багрянний: "Так тримати!" -- це Вам Ваш журнал. Справді, він не осоромить вас (я маю на думці й увесь ОДУМ) в Україні, де його з приємністю кожен візьме в свої руки.

А оте, що в Ч-408, грудень 1991 р. на стор. 19, щоб не вважати образливим для нас українців слово "хохол", не схоже до правди, бо те слово не "хохол", а "кокол". Та чи й варто ходити за цим до татар, коли це слово чисто російського походження. Російське слово "хохол" означає -- чубчик, чи кущик волосся на голові. У росіян, куриця, що має кущик вищого пір'ячка на голові, зветься "хохлатка", а в нас така куроч-

ка зветься "чубатенька". Щодо нашого брата -- запорізького козацтва, то те, що ми звемо "оселедець" на голові у козака, росіяни звать "хохол". Звідти й пішла образлива для нас українців назва "хохол".

*Т. Хохітва, Міссісага, Онт.
(За Укр.-Російським словником видання
"НАУКОВА ДУМКА", Київ, 1964 р.)*

Вш. пані Зіна Корець!

В залученні висилаю передплату за 1991 рік. Це наш обов'язок підтримувати й шанувати нашу українську пресу.

З щирим до Вас привітом

*Валентина Лавринюк,
Кесвік, Онтаріо*

До журналу "Молода Україна"

Цим надсилаю суму 25 дол. на пресовий фонд.

Вітаємо Вас з надходячими святами Різдва Христового та Нового року 1992. Бажаємо всього найкращого, а особливо доброго здоров'я.

Вітаємо з Незалежною Україною, з її вибором у повній Самостійності та Волі!

Слава Україні!

*Віра та Олекса Канарейські,
Пентіктон, Бріт. Кол.*

**Вельмишановні трудівники журналу
"Молода Україна"!**

Дякую вам за вашу велику, важку працю, яку ви виконуєте впродовж багатьох років, видаючи журнал

"Молода Україна". Дай Боже вам всім доброго здоров'я на многі літа.

Ваші читачі,

*Родина Юрія Лисика,
Ошава, Онтаріо*

Шановна редакціє!

Вітаю вас з радісним святом Незалежності України. За ці довгі роки вашої праці, ваш журнал відіграв велику роль у збереженні української національної свідомості серед нашої молоді і всього українського суспільства.

Слава УКРАЇНІ!

*Олександр Багнівський,
Елкгарт, Інд., США*

Високоповажані Пані й Панове!

Управа Фондації "Прометей" відбула засідання, на якому розглянула одержані прохання.

На Вашу працю призначено суму 200.00 доларів. Чек пересилаємо в залученні.

Бажаємо успіху у Вашій відповідальній праці.

Із Новим Роком складаємо найщиріші бажання і всього доброго!

Христос Родився!

*Мирон Барабаш,
Голова Фондації "Прометей",
Торонто, 31 грудня 1991 р.*

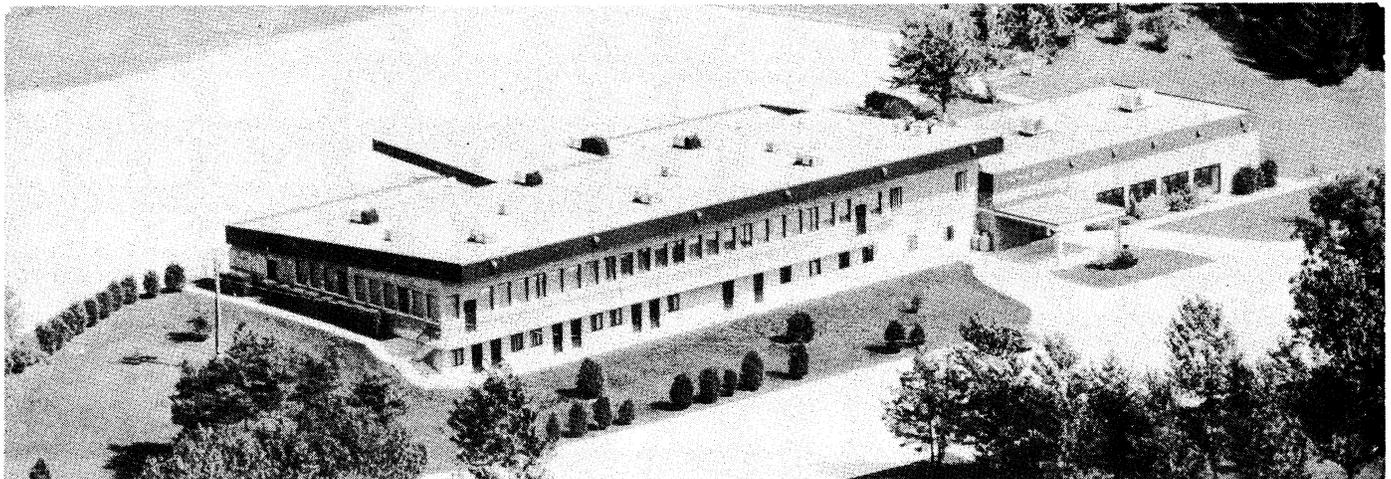
"UKRAINA" VACATION RESORT INC.

"УКРАЇНА" ВІДПОЧИНКОВА ОСЕЛЯ

Resort:

R. R. 1 (Gore Road), Dorchester, Ont., Canada N0L 1G0

Tel: (519) 659-2963

**НА ПРЕСОВИЙ ФОНД
ЖУРНАЛА
"МОЛОДА УКРАЇНА"
ПОЖЕРТВУВАЛИ:**

Коляда філії ОДУМ-у в Ошаві, Онт.	1000.00	О. Канарейський, Пентіктон, Б.К.	25.00	Володимир Токар, Ніагара Фалс, Онт.	10.00
Д-р Євгенія Пастернак, Торонто, Онт.	400.00	На нев'янучий вінок бл.п. проф. Михайла Мухи, склали Іван Гордієнко, Гамільтон, Онт.	25.00	В. Хлібняк, Ст. Кетеринс, Онт.	10.00
У дев'яту річницю смерті сина бл.п. Дмитра Співака, зложили Оля і Микола Співаки, Лондон, Онт.	200.00	Оксана Миколенко, Торонто, Онт.	20.00	Касян Ліщина, Чикаго, Ілл., США	10.00
Фундація "Прометей" передав М. Барабаш, Торонто, Онт.	200.00	Василь і Галина Шапка, Торонто, Онт.	20.00	Павло Коновал, Арлінгтон Гайтс, Ілл., США	10.00
Д-р Юрій Лисик, Ошава, Онт.	100.00	Юля Шелегон, Ошава, Онт.	20.00	П. Косенко, Філядельфія, Па., США	10.00
Збірка на тризні сл.п. проф. Михайла Мухи, збірщик Валентина Родак, Торонто, Онт.	82.00	Союз Українок Канади, відділ кн. Ольги, Торонто, Онт.	20.00	Андрій Озимчак, Оквіл, Онт.	5.00
Василь Неліпа, Торонто, Онт.	50.00	Петро Гурський, Челтенгам, Па., США	20.00	Григорій Литвин, Торонто, Онт.	5.00
Д. Шудрій, Рівер Вел, Н.Дж., США	30.00	Олена Лисик, Ошава, Онт.	20.00	І. Новохатський, Фокс Рівер Гров, Ілл., США	5.00
І. Осійчук, Мортон Гров, Ілл., США	30.00	Микола Валер, Ст. Кетеринс, Онт.	20.00	Юрій Жижела, Торонто, Онт.	5.00
О. Ромас, Ляшін, Квебек	30.00	Анна Байрачна, Міссісага, Онт.	20.00		
		Федір Вовкодав, Торонто, Онт.	15.00	ПРИЄДНАЛИ НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ:	
		Тарас Орел, Норт Берген, Н.Дж., США	15.00	Олена Лисик, Ошава, Онт.	10
		Федір Маліновський, Данія	10.00	Василь Васько, Лондон, Онт.	10
		П. Шепель, Сомерсет, Н.Дж., США	10.00	Марія Бойко-Дяконов, Пентіктон, Б.К.	2
		В. Нікітич, Рамсон, Н.Дж., США	10.00	Петро Макуха, Снайдер, Н.Й., США	2
		М. Іщенко, Судбурі, Онт.	10.00	Микола Метулинський, Лондон, Онт.	1
				Григорій Трус, Ст. Кетеринс, Онт.	1
				Зіна Корець, Торонто, Онт.	1

Жертводавцям і прихильникам "Молодої України" щира подяка.

Редакція й адм. "М.У."

З'їзд Коша Старших Виховників ОДУМ-у Канади і З'їзд ГУ ТОП-у Канади

відбудуться

в суботу, 18-го квітня 1992 року від год. 10-ої ранку до 4-ої по обіді

в домові ОДУМ-у, 404 Батирст вул. в Торонто.

Відбудуться перевибори управи Коша і ГУ ТОП-у Канади.

Запрошуємо всіх членів ОДУМ-у взяти участь у З'їздах. За ближчими інформаціями звертатися до:

Natala Pawlenko
290 The Kingsway, Apt. 104
Toronto, Ont., M9A 3V1
Tel.: 1-416-234-8626

Управа Коша

MOLODA UKRAINA

**If not delivered please return to:
Box 40, Postal Station "M"
TORONTO, ONT., CANADA
M6S 4T2**

**Ціна 2.00 дол.
в США і Канаді**

*Кредитова Спілка "Союз" вважає,
що наша майбутність -- це наші діти!!!*

І саме тому ми збудували майданчик для розваги наших дітей на оселі "Київ" при центрі культури імені св. Володимира в Оквілі. Але, коли йдеться про ваш фінансовий стан -- то Кредитова Спілка "Союз" не думає, що це теж є дитяча гра. Тепер Кредитова Спілка "Союз" має свій відділ також в Ошаві і в Міссісага.

Запрошуємо відвідувати будь-який наш відділ і стати членом родини Кредитової Спілки "Союз"!!!

Члени Кредитової Спілки "Союз" вірять у велике майбутнє української громади!!!

Наші адреси:

2299 Bloor Street West, Toronto	763-5575
2267 Bloor Street West, Toronto	763-5575
406 Bathurst Street, Toronto	363-3994
31 Bloor Street East, Oshawa	432-2161
26 Eglinton Avenue West, Mississauga	568-9890

R. CHOLKAN & CO. Ltd.

5302 Dundas St. W.
Toronto, Ont.

**INSURANCE FOR FIRE, AUTO, LIFE
УСЯКОГО РОДУ АСЕКУРАЦІЇ ВІД ВОГНЮ,
НА АВТА, ВІД КРАДІЖКИ, НА ХАТУ.**

Телефонуйте до

**ЯРОСЛАВА КОВАЛЯ
Тел: 239-7733**

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ

WEST ARKA

**BOOK & GIFT STORE
ОЛЬГА І АНДРІЙ ЧОРНІЙ
і син АНДРІЙ -- власники**

- Книжки, журнали, газети, пластинки, машини до писання.
- Різьба, бандури, вишивки, полотна і нитки до вишивання.
- Обруси і полотна з українськими vzorami в гуртовій і подрібній продажі.
- Біжутерія, кераміка і кришталі.
- Висилка пачок до всіх країн.

"АРКА ЗАХІД"

2282 Bloor St.W. Toronto, Ontario M6S 1N9
Tel. (416) 762-8751

НОВЕ УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

Ігоря Лисика

The Solid Oak Co.

**Kitchen Cabinets -- finished -- unfinished
Oak furniture**

848 Simcoe St. South. Unit 2 Oshawa, Ont. L1H 4K8
Tel: 416 -- 434-7204 Res: 576-9779